

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ

(Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасониرو муайян намуда, расмиёти ягонаи вобаста ба хариди давлатии мол, кор ва хизматрасониرو, ки пурра ё қисман аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ барои эҳтиёҷоти Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад, муқаррар менамояд.

Қонуни мазкур фазои ягонаи иқтисодӣ дар хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ, истифодаи мақсадноки маблағҳои давлатӣ, васеъ намудани доираи иштирокчиён, тавсияи рақобати бовичдонона ва инчунин такмили фаъолияти мақомоти ҳокимияти иҷроияро дар хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Доираи амали Қонуни мазкур

Қонуни мазкур нисбат ба ҳамаи хариди давлатӣ, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад, ба истиснои хариди давлатӣ чихати таъмини мудофияи миллӣ, амнияти миллӣ, сирри давлатӣ, металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, инчунин барои рафъи оқибати ҳолатҳои фавқулудда ва дигар ҳолатҳои ногаҳонӣ тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқ мегардад (Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815).

Моддаи 2. Мақсади Қонуни мазкур

Мақсади Қонуни мазкур аз инҳо иборат аст:

- таъмини сарфақорӣ ва самарабахшии хариди давлатӣ;
- тавсияи доираи иштирок ва рушди рақобат байни молрасонҳо (пудратчиён) дар соҳаи хариди давлатӣ;
- таъмини шаффофият ва беғаразии расмиёти хариди давлатӣ;
- такмили фаъолияти мақомоти ҳокимияти иҷроия, корхонаҳои (муассисаҳои) давлатӣ ва дигар ташкилотҳо дар соҳаи хариди давлатӣ;
- рушди муносибатҳои бозаргонӣ дар соҳаи хариди давлатӣ.

Моддаи 3. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

1. Хариди давлатӣ - аз ҷониби ташкилоти харидор бо усулҳои муайяннамудаи Қонуни мазкур ба даст овардани мол, кор ва хизматрасонӣ, ки пурра ё қисман аз ҳисоби маблағи давлатӣ маблағгузорӣ мегардад (Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815).

2. Маблағҳои давлатӣ - манбаъҳои маблағгузорию хариди давлатӣ, ки аз инҳо иборатанд:

- маблағҳои буҷети давлатии ҳамаи сатҳҳо;
- маблағҳои корхонаҳои давлатӣ;
- маблағи муассисаҳо ва дигар ташкилотҳо, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатӣ таъсис додаанд (Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815);
- маблағҳои чамъиятҳои саҳомӣ ва корхонаҳо бо инвеститсияҳои хоричӣ, ки дар онҳо ҳиссаи давлат зиёда аз 50 фоиз мебошад;
- маблағҳои бонкҳои давлатӣ, ки барои эҳтиёҷоти дохилӣ сарф мешаванд;
- маблағҳои мақсадноки фондҳои давлатӣ;
- маблағҳои қарзие, ки аз ҷониби давлат ё корхонаҳои давлатӣ кафолат дода ё таъмин карда шудаанд, грантҳо.

3. Эҳтиёҷоти давлатӣ - пурра ё қисман аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ қонеъ гардонидани талаботи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мол, кор ва хизматрасонӣ дар соҳаҳои иҷтимоию иқтисодӣ, фарҳангӣ ва маъмурию сиёсӣ.

Эҳтиёҷоти давлатӣ, аз он ҷумла номгӯи барномаҳои мақсадноки давлатие, ки ҳаҷми маблағгузорию онҳо аз ҳисоби буҷети давлатӣ дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дар бораи буҷети давлатӣ, барои давраи банақшагири пешбинӣ мегардад.

4. Қарордоди харид - қарордоде, ки дар анҷоми расмиёти хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ баста шудааст.

5. Молрасон (пудратчӣ) - ҳама гуна шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти харидор ҳамчун тарафи эҳтимолӣ ё мушаххаси қарордоди харид ворида робита мегардад.

6. Шахси бонуфузи молрасон (пудратчӣ) - шахси ҳуқуқие, ки метавонад ба фаъолияти хоҷагидорӣ молрасони (пудратчӣ) эҳтимолӣ вобаста ба назорати сармояи он ё узвият дар мақомоти роҳбарикунандаи он мустақиман таъсир расонад.

7. Мол - маҳсули фаъолият (корҳо, хизматрасонӣ), ки барои мубодила ва фурӯш дар бозор муқаррар шудааст.

8. Кор - ҳар гуна кори вобаста ба лоиҳакашӣ, сохтмон, азнавсозӣ, кўчонидан, таъмир ё таҷдиди биноҳо, иморатҳо ва иншоот, аз ҷумла тайёр намудани майдончаи сохтмон, кофта баровардани хок, васл кардан ва омода намудани дастгоҳҳо, корҳои пардоздиҳӣ, инчунин хизматрасониҳои иловагии сохтмонӣ, монанди пармакунӣ, корҳои геодезӣ, аксбардорию кайҳонӣ, тадқиқоти сейсмологӣ ва дигар хизматрасониҳои, ки тибқи шартнома дар бораи харид пешниҳод мешаванд.

9. Хизматрасонӣ - натиҷаи фаъолияти зеҳнӣ ва корҳои, ки ба дигаргуншавии хусусияти объектҳои моддӣ вобаста намебошанд.

10. Хизматрасонию машваратӣ - фароҳам овардани хизматрасонию зеҳнӣ (интеллектуалӣ), ки аз ҷониби мушовирони инфиродӣ ё ташкилотҳои машваратии дорои дониш ва таҷрибаи махсуси касбӣ ва тахассуси мувофиқ анҷом дода мешавад.

11. Тендер - озмуне (конкурс) мебошад, ки дар байни довтолабон барои иҷрои муассир ва самараноки кору хизматрасонӣ ва ё таҳвили намуди муайяни мол бо мақсади интихоби яке (ё якчанд) аз онҳо ва барояш (барояшон) супоридани иҷрои ин кор ё хизматрасонӣ гузаронида мешавад.

12. Дархости тендерӣ - пешниҳод дар хусуси молрасонӣ, иҷрои кор ё анҷоми хизматрасонӣ ҳангоми баргузор кардани озмуни харид.

13. Ҳуҷҷатҳои тендерӣ - лифофаи ҳуҷҷатҳо, ки дорои шартҳо ва тартиби гузаронидани тендер буда, аз ҷониби ташкилоти харидор ба молрасон (пудратчӣ) барои таҳияи дархости тендерӣ пешниҳод карда мешавад.

14. Ҳадди камтарини маблағи харид - нишондиҳандаест, ки барои моддаи хароҷоти гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ барои як семоҳа муқаррар шуда, то расидан ба он ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад харидро бо тартиби соддакардашуда анҷом диҳад. Ҳадди камтарини маблағи харид барои хариди мол ба дусаду панҷоҳ, барои кор ва хизматрасонӣ ба сесаду панҷоҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳо баробар аст (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*).

15. Лот - ҷузъи ҷудонопазири як предмети харид.

16. Расмиёти хариди давлатӣ - маҷмӯи муқаррароте, ки тартиби анҷом додан ва барасмиятдарории хариди давлатиро муайян месозад.

17. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба харид - мақомоти ҳокимияти иҷроия, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад ва сиёсати давлатиро дар соҳаи хариди мол, кор ва хизматрасонӣ аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ татбиқ менамояд.

18. Комиссияи тахассусӣ - мақома, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад ва ба ташкилотҳои харидор мақоми "ташкилоти харидори соҳибхисос"-ро раво медонад.

Моддаи 4. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меърию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад.

Моддаи 5. Забони расмиёти хариди давлатӣ

Расмиёти хариди давлатӣ бо забони давлатӣ анҷом дода мешавад. Ҳангоми зарурат расмиёти зикргардида метавонад ба забонҳои русӣ ва ё англисӣ анҷом дода шавад.

Моддаи 6. Шакли муросилот

Бо мақсади татбиқи муқаррароти Қонуни мазкур ҳангоми иҷрои расмиёти хариди давлатӣ огоҳнома ва (ё) хабардиҳие эътироф карда мешаванд, ки дар шакли хаттӣ таҳия гардидаанд, ба истиснои ҳолатҳое, ки қисми 1 моддаи 45 Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст. Ҳамчунин истифодаи усули факсимилӣ ва электронӣ иҷозат дода мешавад, ба шарте ки агар сабт ва қайди муросилот таъмин гардад. Ҳангоми истифодаи усули факсимилӣ муросилот бояд дар шакли хаттӣ тасдиқ гардад, ки ин имконият медиҳад саҳеҳ муқаррар карда шавад, ки ҳуҷҷатро маҳз шахси дархостнамуда ё огоҳиномаро ирсолнамуда тибқи мўҳлатҳои дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ муқарраргардида фириристодааст (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 7. Принципи махфият

1. Иштирокчиёни расмиёти хариди давлатӣ бояд принципи махфияти маълумоти пешниҳодкарда ва истифодашавандаи дорои сирри давлатӣ ё сирри тиҷоратиро риоя кунанд.

2. Ташкилоти харидор ҳуқуқи ошкор намудани чунин маълумотро надорад:

- маълумотро, ки ошкор намудани он ба манфиати давлат намебошад ё ба манфиати тиҷоратии иштирокчиёни расмиёти хариди давлатӣ ва ё принципҳои рақобати одилона зарар мерасонад;

- маълумотро доир ба омӯзиш, арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендерии пешниҳодшуда ва мўҳтавои он то анҷоми озмуни харид.

3. Шахсоне, ки маълумоти дорои сирри давлатӣ ё тиҷоратиро ошкор менамоянд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 8. Муҳолифати манфиатҳо

1. Ба шахсоне, ки чиҳати намояндагӣ кардани ташкилоти харидор ваколатдор карда шудаанд, манъ аст (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*):

- таъсир расонидан ба расмиёти хариди давлатӣ ба манфиати ҳар гуна тарафҳои харид;

- иштирок ба сифати молрасон (пудратчӣ) ва ё ба сифати намояндаи ҳуқуқии он ҳангоми хариде, ки мутобиқи Қонуни мазкур танзим мегардад;

- иштирок дар қабули қарорҳо оид ба расмиёти хариди давлатӣ, агар онҳо бо ин ё он иштирокчии озмуни харид робитаи ҳешутаборӣ ё корӣ дошта бошанд, мустақим ё ғайримустақим ба натиҷаҳои харид манфиатдор бошанд.

2. Ҳангоми аз ҷониби шахсоне, ки чиҳати намояндагӣ кардани ташкилоти харидор ваколатдор карда шудаанд вайрон кардани муқаррароти қисми 1 моддаи мазкур онҳо мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида шуда, расмиёти хариди давлатӣ боздошта мешавад ва ё бо қарори ташкилоти харидор ё мақоми ваколатдор қатъ мегардад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Шахс наметавонад ташкилоти харидорро намояндагӣ кунад, дигар ўҳдадорҳои вобаста ба расмиёти хариди давлатиро иҷро кунад ё вазифаи мушовирро оид ба расмиёти хариди давлатӣ анҷом диҳад, агар:

- бо молрасон (пудратчӣ) ҳамсар бошад ё робитаи мустақими ҳешутаборӣ, муносибатҳои фарзандхондӣ, васоят ё парасторӣ дошта бошад;

- дар ҷараёни ду соли охири қабл аз расмиёти хариди давлатӣ хизматчӣ ё шахси мансабдори молрасоне (пудратчӣ) бошад, ки дар расмиёти хариди давлатӣ иштирок менамояд.

4. Рад кардани дархости тендерӣ, пешниҳод ва нархнома дар натиҷаи риоя накардани талаботи моддаи мазкур бо зикри мушаххаси сабабҳо дар ҳисоботи расмиёти харид инъикос гардида, фавран ба молрасони (пудратчӣ) манфиатдор хабар дода мешавад.

БОБИ 2. ИШТИРОКЧИЁНИ ХАРИДИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 9. Иштирокчиёни хариди давлатӣ

1. Иштирокчиёни хариди давлатӣ мутобиқи Қонуни мазкур инҳоянд:

- ташкилотҳои харидор;
- молрасонҳо (пудратчиён);
- мақомоти ваколатдор.

2. Ташкилотҳои харидор - иштирокчиёни хариди давлатӣ дар ҳолати қонегардонии талаботи тахассусии муқаррарнамудаи моддаи 10 Қонуни мазкур метавонанд инҳо бошанд:

- ташкилотҳои буҷетӣ, мақомоти давлатӣ ва корхонаҳои давлатӣ;
- ташкилотҳои коммуналие, ки аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ маблағгузорӣ мешаванд;
- муассисаҳо ва дигар ташкилотҳое, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатӣ таъсис додаанд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*);
- мақомоти худидоракунии маҳаллӣ;
- фондҳои мақсадноке, ки аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ таъсис дода шудаанд;
- ҷамъиятҳои саҳҳомӣ ва корхонаҳои муштарак, ки дар онҳо зиёда аз 50 фоизи саҳмия ё ҳиссаи фонди оинномавӣ ба давлат тааллуқ дорад;
- филиалҳо ва ё намояндагиҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии номбаршуда;
- бонкҳои давлатӣ, ки барои эҳтиёҷоти дохилӣ харид мекунанд.

Моддаи 10. Талаботи тахассусӣ нисбати ташкилотҳои харидор

1. Ташкилоти харидоре, ки ҳуқуқ дорад мустақилона ҳамаи харидро анҷом диҳад, бояд талаботи тахассусии зеринро қонегардонад:

- дорои захираҳои молиявӣ, таҷҳизот, дигар имконоти моддӣ ва техникаие бошад, ки барои харид мутабиқи талаботи Қонуни мазкур зарур аст;
- дар сохтори худ воҳиди махсус (минбаъд - воҳиди харид) ё шахсони мансабдори дорои Сертификати мутахассис оид ба харид дошта бошад, ки барои харид масъуланд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*);
- барои соҳаҳои гуногуни харид ҷиҳати ташкили комиссияҳои тендерӣ дар ҳар як тендер мутахассисони соҳибхитисос дошта бошад;
- ғайри қобили пардохт набошад, дар ҷараёни муфлисшавӣ қарор надошта бошад, амволи он таҳти гарав, фаъолияти он дар ихтиёрдории судӣ ё шахси аз ҷониби суд таъингардида, фаъолияти тиҷоратии ӯ боздошташуда ва мавриди муҳокимаи судӣ қарор нагирифта бошад;
- ӯҳдадорҳои он вобаста ба пардохти андоз ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро шуда бошанд;
- аз расмиёти харид барканор ва ё барои дағалона вайрон кардани расмиёти харид ва расонидани зарар ба молрасон (пудратчӣ), инчунин барои сари вақт анҷом надодани пардохт номи он ба феҳристи (реестри) мақомоти ваколатдор оид ба ташкилоти харидори беэътимод (бевичдон) дохил нашуда бошад;
- пеш аз оғози харид дорои тасдиқномаи ҳазинадорӣ ва ё бонки хизматрасон бошад, ки мавҷудияти маблағи заруриро барои анҷом додани хариди давлатӣ тасдиқ менамояд;
- барои бастанӣ қарордоди харид соҳибҳуқуқ бошад.

2. Мутабиқи дарҳости ташкилоти харидор ҳуҷҷатҳои дар сарҳати ҳафтуми қисми 1 моддаи мазкур зикргардидаро мақомоти молиявӣ ва ё бонкҳо бояд дар мўҳлати се рӯз пешниҳод намоянд.

3. Қарор дар хусуси додани мақоми (статуси) "ташкилоти харидори соҳибхитисос"-ро комиссияи тахассусӣ ҳангоми аз ҷониби ташкилоти харидор пешниҳод намудани ҳамаи далелҳои дар моддаи мазкур зикргардида қабул мекунад ва аз лаҳзаи ба феҳристи (реестри) ташкилоти харидор дохил намудани он эътибор пайдо мекунад. Дохил намудани ташкилоти харидор ба феҳрист (реестр) аз ҷониби мақоми ваколатдор тибқи тартибе, ки ҳуди он муқаррар намудааст, дар давоми як рӯзи баъди гирифтани огоҳиномаи комиссияи тахассусӣ анҷом дода мешавад. Ворид намудан ба феҳрист (реестр) ва додани маълумот оид ба мақоми ташкилоти харидор ройгон анҷом дода мешавад.

Моддаи 11. Воҳиди харид

1. Воҳиди хариди ташкилоти харидор бояд мутахассисонро дар бар гирад, ки ақаллан яке аз онҳо дорои сертификати мутахассиси харид буда, он аз ҷониби мақомоти ваколатдор дода шуда бошад.

2. Роҳбари ташкилоти харидор ҳуқуқ надорад ба ҳайати воҳиди харид дохил шавад.

3. Воҳиди харид ройгон фаъолият мебарад ва наметавонад ба ҳайси тараф дар қарордоди харид амал кунад.

Моддаи 12. Вазифаҳои воҳиди харид

1. Воҳиди харид дар мўҳлати даҳ рӯзи баъди мувофиқаи сметаи хароҷот бо мақомоти молиявӣ ба мақомоти ваколатдор нақшаи хариди давлатии ташкилоти худро барои соли навбатии молиявӣ мутобиқи намунаҳои тасдиқкардаи мақомоти ваколатдор пешниҳод менамояд.

2. Ба зиммаи воҳиди харид вазифаҳои зерин гузошта мешаванд:

- таҳияи барномаи ҳарсолаи хароҷоти ба мақсади харид пешбинишуда;
- таҳияи нақшаи ҳар як хариди алоҳида;
- таъмини риояи расмиёти харид, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст;
- дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур мувофиқа намудани усули интихобкардаи харид бо мақомоти ваколатдор;
- таҳияи ҳуҷҷатҳои тендерӣ бо истифодаи ҳуҷҷатҳои стандартии тендерӣ, ки мақомоти ваколатдор таҳия намудааст;
- ташкил намудани нашри эълонҳо оид ба харид дар бюллетени хариди давлатӣ ё мустақиман ирсол намудани даъватнома ҷиҳати иштирок дар озмуни харид ба молрасонҳои (пудратчиёни) эҳтимолий;
- ба роҳбари ташкилоти харидор манзур доштани пешниҳод оид ба ҳайати шахсии аъзои комиссияи тендерӣ ва номзад ба мансаби раиси он;
- дар асоси тавсияи комиссияи тендерӣ баровардани қарор дар бораи эътирофи ғолиби озмуни харид ба ҷиҳати тасдиқ ба роҳбари ташкилоти харидор пешниҳод намудани он;
- аз номи ташкилоти харидор чоп намудани маълумоти марбут ба натиҷаҳои озмуни харид дар Бюллетени хариди давлатӣ;
- таъмини ҷамъоварӣ ва нигоҳдошти ҳамаи ҳуҷҷатҳои марбут ба расмиёти харид дар давоми се сол;
- таҳияи ҳисоботи семоҳа дар бораи расмиёти хариди иҷрошуда ва тибқи тартиби муқарраргардида ба роҳбари ташкилоти харидор ва мақомоти ваколатдор пешниҳод намудани он ([Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815](#)).

Моддаи 13. Комиссияи тендерӣ

1. Комиссияи тендериро роҳбари ташкилоти харидор бо пешниҳоди воҳиди харид барои ҳар як хариди алоҳида таъсис медиҳад ([Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815](#)).

2. Комиссияи тендерӣ аз ҳисоби мутахассисони соҳибхтисоси соҳаҳое, ки ба мавзӯи (предмети) харид мувофиқанд ва мутахассис оид ба харид ташкил гардида, бояд шумораи тоқ, вале на камтар аз се нафарро дар бар гирад ([Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815](#)).

3. Роҳбари ташкилоти харидор наметавонад ба ҳайати комиссияи тендерӣ дохил шавад.

4. Комиссияи тендерии ташкилоти харидор наметавонад ба сифати тарафи қарордод баромад наояд ([Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815](#)).

Моддаи 14. Вазифаҳои комиссияи тендерӣ

Комиссияи тендерии ташкилоти харидор:

- дархостҳои тендериро дар мўҳлати дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида мекушояд, протоколи дахлдори кушодани дархостҳои тендериро тартиб медиҳад;
- баррасӣ, арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендериро анҷом медиҳад, расмиёт ва меъёрҳои пешбининамудаи ҳуҷҷатҳои тендериро мутобиқи Қонуни мазкур иҷро мекунад ва ҳисобот оид ба натиҷаҳои тендер таҳия менамояд;
- оид ба муайян намудани ғолиби озмуни харид ё дар мавриди қабул намудани қарори дигар оид ба натиҷаҳои расмиёти харид, тавсия медиҳад.

Моддаи 15. Довталаб

1. Молрасон (пудратчӣ) аз лаҳзаи ба ташкилоти харидор пешниҳод намудани дархости тендерӣ мақоми довталаб соҳиб мешавад.

2. Мақоми довталаб дар ҳолатҳои зерин аз эътибор соқит дониста мешавад:
  - бо хоҳиши довталаб -дар ҳар лаҳзаи давраи омодагирӣ;
  - ҳангоми нагузаштан аз давраи якуми озмуни думарҳилавии харид;
  - ворид накардани кафолати дархости тендерӣ ҳангоми пешниҳоди дархости тендерӣ, агар он дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ пешбинӣ шуда бошад;
  - дар натиҷаи аз ҷониби довталаб вайрон кардани Қонуни мазкур.
3. Довталаб ҳуқуқ дорад аз ташкилоти харидор оид ба шарт ва тартиби гузаронидани расмиёти харид маълумоти дахлдор ба даст орад.

Моддаи 16. Талаботи таҳассусӣ нисбати молрасонҳо (пудратчиён)

1. Барои ноил шудан ба мақоми тарафи эҳтимолии қарордоди харид молрасон (пудратчи) бояд ҷавобгӯи талаботи таҳассусии зерин бошад:

- дорои салоҳияти кофии касбӣ ва техникӣ, таҷриба ва шўҳрати корӣ, захираҳои молиявӣ, таҷҳизот ва дигар имкониятҳои моддию техникӣ барои иҷрои ўҳдадорӣҳои худ оид ба қарордоди харид бошад;

- ғайри қобили пардохт ё муфлис ва ё дар ҳолати муфлисшавӣ қарор дошта набошад, амволи он таҳти гарав, бо манъи ҳуқуқи истифода бурдан қарор надошта бошад фаъолияти он дар ихтиёрдорӣи судӣ ё шахси аз ҷониби он таъингардида набошад, фаъолияти тичоратии ў боздошта нашуда ва мавриди муҳокимаи судӣ қарор нагирифта бошад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*);

- барои содир намудани ҷинойтҳои ғаразнок бо ҳукми ба қувваи қонунӣ даромадӣ суд аз машғул шудан ба фаъолияти муайян маҳрум нашуда бошад;

- оид ба пардохти андоз ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ қарздор набошад;

- барои пешниҳоди маълумоти бардурўғ, далелҳои таҳрифӣ ё гумроҳ сохтан нисбати маълумоти таҳассусӣ бо мақсади бастанӣ қарордод оид ба хариди давлатӣ аз расмиёти харид барканор нашуда бошад ва ном ё номгӯи ў ба феҳристи (реестри) молрасони (пудратчи) безътимод (бевичдон) аз ҷониби мақомоти ваколатдор дохил карда нашуда бошад;

- барои имзои қарордоди харид соҳибҳуқуқ бошад.

2. Ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад аз молрасонҳо (пудратчиён), ки дар расмиёти хариди давлатӣ иштирок мекунад, пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда ё дигар маълумотеро, ки мутобиқати онҳоро ба талаботи таҳассусии пешбиниамудаи қисми 1 моддаи мазкур тасдиқ мекунад, талаб намояд.

3. Талаботи таҳассусии пешбиниамудаи моддаи мазкур дар ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ (агар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ анҷом дода шавад) ва ҳуҷҷатҳои тендерӣ ё дигар ҳуҷҷатҳо оид ба ҷалби пешниҳодот ва нархномаҳо инъикос мегардад. Ин талаботи таҳассусӣ нисбат ба ҳамаи молрасонҳо (пудратчиён) баробар татбиқ мегардад.

4. Ташкилоти харидор маълумоти таҳассусии молрасонҳо (пудратчиён) - ро мутобиқи меъёрҳои таҳассусии дар ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ (агар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ анҷом дода шавад) ва ҳуҷҷатҳои тендерӣ инъикосёфта арзёбӣ мекунад.

5. Ташкилоти харидор ба истиснои меъёрҳо, расмиёт ва талаботи таҳассусии муайяннамудаи моддаи мазкур наметавонад дигар меъёрҳо, расмиёт ва талаботи таҳассусиро, ки сабаби тафриқа дар байни молрасонҳо (пудратчиён) мешавад, муқаррар кунад.

Моддаи 17. Расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ

1. То оғози расмиёти озмуни харид оид ба хариди давлатӣ ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад барои муайян намудани молрасонҳо (пудратчиён), ки ҷавобгӯи талаботи таҳассусии муқаррарнамудаи Қонуни мазкур мебошанд, расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ доир намояд.

2. Оид ба таъини расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ ташкилоти харидор ўҳдадор аст ҳамаи молрасонҳои (пудратчиёни) эҳтимолиро дар мўҳлати на дертар аз як моҳи тақвимӣ то эълони расмии озмуни харид бо роҳи нашр намудани маълумот дар воситаҳои ахбори омма ва Бюллетени хариди давлатӣ ва ҳангоми зарурат дар нашрияҳои байналмилалӣ огоҳ намояд.

3. Маълумот оид ба таъини расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ ҳадди ақал бояд дорои маълумоти зерин бошад:

- ном ва суроғаи ташкилоти харидор;

- хусусият ва сифати молҳое, ки бояд расонида шавад ва мўҳлати расонидани он, хусусият, ҳаҷм ва маҳалли иҷрои кор ва мўҳлати иҷрои он, мўҳлат, хусусият ва маҳалли хизматрасонӣ;

- манбаи маблағгузори харида давлатӣ;
- хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
- усул ва маҳалли пешниҳоди дархост барои интиҳоб ҳангоми баррасии пешакии таҳассусӣ;
- усул ва маҳалли ба даст овардани ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ;
- андоза, тартиб ва мўҳлати пардохте, ки аз ҷониби ташкилоти харидор барои фароҳам кардани ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ ситонида мешавад.

4. Ташкилоти харидор бо гузашти се рӯзи баъди эълони расмӣ дар хусуси таъини расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ ва на дертар аз даҳ рӯз то эълони расмӣ оид ба оғози расмиёти озмуни харид вазифадор аст ба ҳамаи молрасонҳои (пудратчиён) манфиатдор ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусиро фароҳам орад, ки аз инҳо иборатанд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*):

- маълумоти пешбининамудаи қисми 3 моддаи мазкур;
- дастур оид ба тартиби оmodасозӣ ва пешниҳоди ҳуҷҷатҳо ҷиҳати иштирок дар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ;
- инъикоси меъёрҳо ва расмиёти арзёбии маълумоти таҳассусии молрасонҳо (пудратчиён);
- номгӯи ҳуҷҷатҳое, ки мутобиқати молрасонҳоро (пудратчиёнро) ба маълумоти таҳассусӣ тибқи қисми 1 моддаи 16 Қонуни мазкур тасдиқ менамояд;
- ном ва мансаби кормандони ташкилотҳои харидор, ки ваколатдоранд ба молрасонҳо (пудратчиён) дар хусуси анҷом додани расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ дар тамос бошанд ва роҳҳои тамоси байни онҳо.

5. Ташкилоти харидор вазифадор аст ба ҳама гуна дархости молрасон (пудратчи) вобаста ба тавзеҳи ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ, ки дар доираи мўҳлатҳои барои пешниҳоди дархост ҷиҳати иштирок дар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ ирсол гардидаанд, ҷавоб диҳад.

6. Ташкилоти харидор вазифадор аст нисбат ба маълумоти таҳассусии ҳар як молрасон (пудратчи), ки барои иштирок дар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ дархост додааст, қарор қабул кунад. Ҳангоми қабули қарор ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад танҳо он меъёрҳоро истифода барад, ки дар ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ муқаррар гардидаанд.

7. Барои иштироки минбаъда дар расмиёти харида давлатӣ танҳо ба он молрасонҳое (пудратчиёне) иҷозат дода мешавад, ки ҳангоми баррасии пешакии таҳассусӣ интиҳоб шудаанд.

8. Ташкилоти харидор дар мўҳлати на дертар аз ду рӯзи қабл баъди қабули қарор дар бораи расмиёти интиҳоб тариқи баррасии пешакии таҳассусӣ ҳар як молрасони (пудратчи) барои иштирок дар расмиёти баррасии пешакии таҳассусӣ дархостдодаро оид ба натиҷаи баррасии пешакии таҳассусӣ оғоҳ месозад.

9. Рӯйхати молрасонҳо (пудратчиён), ки дар асоси натиҷаҳои баррасии пешакии таҳассусӣ барои иштирок дар расмиёти минбаъдаи харида давлатӣ иҷозат дода шудаанд, бояд дар воситаҳои ахбори омма ва ё Бюллетени харида давлатӣ ҷоп карда шавад.

Моддаи 18. Реҷаи мусоид барои истеҳсолкунандагони дохилӣ

(*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*)

Бо мақсади дастгирии соҳаи истеҳсолот барои истеҳсолкунандагони дохилӣ реҷаи мусоид татбиқ мегардад, ки қоидаҳои онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 19. Маҳрум намудани молрасонҳо (пудратчиён) аз иштирок дар харида давлатӣ

1. Молрасонҳо (пудратчиён) бо қарори ташкилоти харидор аз иштирок дар расмиёти харида давлатӣ дар ҳолатҳои зерин маҳрум карда мешаванд:

- ҳангоми аз ҷониби онҳо иҷро нагардидани ўҳдадориҳои худ ҳатто нисбат ба як қарордоди харида давлатӣ дар қараёни ду соли охири қабл аз оғози расмиёти харид;
- ҳангоми муфлис эълон кардани онҳо ё дар қараёни муфлисшавӣ қарор доштани онҳо;
- пешниҳоди иттилооти бардурӯғ, далелҳои таҳрифкунанда, гумроҳсозанда оид ба маълумоти таҳассусии худ (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
- пешниҳоди маълумоти моҳиятан носоҳеҳ ё моҳиятан нопурра оид ба таҳассуси худ.

2. Ҳангоми ошкор намудани вазъи пешбиниамудаи сархати сеюми қисми 1 моддаи мазкур ташкилоти харидор ўҳдадор аст бо пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда ба мақомоти ваколатдор барои ҳалли масъалаҳои дохил кардани молрасон (пудратчӣ) ба феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон) мурочиат намояд.

3. Ташкилоти харидор наметавонад молрасонро (пудратчиро) аз иштирок дар хариди давлатӣ маҳрум намояд, агар маълумоти тахассусии пешниҳоднамудаи ӯ ба таври назаррас носоҳеҳ ё нопурра набошад, ба шарте ки агар молрасон (пудратчӣ) бо хоҳиши ташкилоти харидор фавран ин норасоихоро бартараф кунад.

4. Далели маҳрум намудани молрасон (пудратчӣ) аз расмиёти харид ва сабабҳои он дар ҳисобот оид ба расмиёти харид инъикос гардида, дар ин ҳусус ба молрасон (пудратчӣ) фавран хабар дода мешавад.

Моддаи 20. Вазифаҳои асосии мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ

1. Вазифаҳои асосии мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ аз инҳо иборатанд:

- таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии пешбиниамудаи Қонуни мазкур барои фаъолияти соҳаи хариди давлатӣ, ки тартиб ва расмиёти харид, бастанӣ қарордодҳо ва пардохтҳои марбути онҳоро дар бар мегирад;

- ҳамоҳангсозӣ ва танзими фаъолияти ташкилотҳои харидор чиҳати анҷом додани хариди давлатӣ аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ;

- назорати ташкилотҳои харидор оид ба риоя намудани қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи хариди давлатӣ;

- баррасии шикоят ва эътирозҳо оид ба масъалаҳои риояи қонунгузорӣ дар бораи хариди давлатӣ ва дар доираи салоҳияти худ баровардани қарор, ки қисми 1 моддаи 81 Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*);

- таҳия ва нашри ҳуҷҷатҳои стандартии тендерӣ, ки бояд аз ҷониби ҳамаи ташкилотҳои харидор ҳангоми таҳияи ҳуҷҷатҳои тендерии худ барои хариди дахлдор ҳатман истифода карда шаванд;

- нисбат ба вайронкунадагони расмиёти хариди давлатӣ, ташкилотҳои харидоре, ки қарори мақоми ваколатдорро иҷро накардаанд, чораҳои пешбинишудаи ҷавобгарии маъмуриро татбиқ намояд (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*);

- додани маслиҳат оид ба масъалаҳои татбиқи қонунгузорӣ дар бораи хариди давлатӣ;

- ташкили такмили ихтисос ва бозомӯзии мутахассисон оид ба хариди давлатӣ;

- анҷом додани хариди давлатӣ ба маблағи бештар аз ҳадди камтарини маблағи харид аз номи ташкилоти харидор, ки ба талаботи тахассусии пешбиниамудаи Қонуни мазкур мувофиқ намебошад.

2. Санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти ваколатдор бояд тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар воситаҳои ахбори омма ва ё Бюллетени хариди давлатӣ чоп карда шаванд.

3. Дар ҳолати анҷом додани хариди давлатӣ аз номи ташкилоти харидоре, ки ба талаботи тахассусӣ мувофиқат намекунад, мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ барои тамоми ҷараёни харид пурра мутобиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошад. Ҳамзамон ба ташкилоти харидор дар комиссияи тендерӣ бояд аксарияти ҷойҳо ҷудо карда шавад.

Моддаи 21. Феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон)

1. Пешбурди феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон) ба зиммаи мақомоти ваколатдор гузошта мешавад.

2. Мақомоти ваколатдор бояд мурочиати ташкилоти харидорро, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қисми 2 моддаи 19 Қонуни мазкур пешниҳод гардидааст баррасӣ намуда, ҳангоми муайян намудани далелҳои кофии пешниҳодшуда ном ё номгӯи довталаби молрасон (пудратчӣ) гунаҳкорро ба феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон) дохил намояд (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Ном ва номгӯи довталабон молрасон (пудратчӣ), сабаби дохил кардани онҳо ба феҳрист (реестр) ва мўҳлати маҳрум намудан аз иштирок дар хариди давлатӣ бояд дар Бюллетени хариди давлатӣ ва веб-сайти мақомоти ваколатдор чоп карда шавад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

4. Хориҷ кардани довталаб аз феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон) мутобиқи пешниҳоди довталаби марбути баъди мўҳлати хориҷ шудани онҳо аз иштирок дар хариди давлатӣ бо фармони роҳбари мақомоти ваколатдор анҷом дода мешавад.

Моддаи 22. Комиссияи тахассусӣ

1. Комиссияи тахассусӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳайати на камтар аз нӯҳ нафар таъсис дода мешавад.
2. Аъзои комиссияи тахассусӣ фаъолияти худро ройгон анҷом медиҳанд.
3. Комиссияи тахассусӣ дархостҳои ташкилоти харидорро чиҳати ба он додани мақоми ташкилоти харидори соҳибхисос дар мӯҳлати даҳ рӯз баррасӣ намуда, оид ба қарори қабулнамудааш ҳулосаи хаттӣ медиҳад.
4. Ҳулосаи комиссияи тахассусӣ барои дохил намудани ташкилоти харидор ба феҳристи (реестри) ташкилотҳои харидори соҳибхисос асос мебошад.

Моддаи 23. Анҷом додани хариди муштаракӣ мутамарказ

Дар ҳолатҳое, ки якчанд ташкилоти харидор мақсади хариди як ё якчанд маводи (предмети) истифодаи умумиро дошта бошанд, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад мақомоти мушаххаси идораи давлатиро таъин намояд, ки расмиёт ва анҷом додани хариди муштаракро ба тариқи мутамарказ аз номи ташкилотҳои мазкур анҷом диҳад.

БОБИ 3. УСУЛҲОИ ХАРИДИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 24. Усулҳои хариди давлатӣ

1. Хариди давлатӣ бо усулҳои зерин анҷом дода мешавад:
  - озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд;
  - озмуни харид аз тариқи иштироки маҳдуд;
  - усули "рӯйхати мухтасар" (озмуни махсуси харид бо иштироки маҳдуд барои хариди хизматрасонии машваратӣ);
  - дархости нархномаҳо;
  - харид аз як манбаъ;
  - хариди электронӣ.
2. Усули асосии хариди давлатӣ озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд мебошад. Ин усул аз ҷониби ташкилотҳои харидор бояд ҳамеша истифода карда шавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки Қонуни мазкур махсус истифодаи дигар усулро иҷозат медиҳад. Интиҳоби усули дигари хариди давлатӣ танҳо дар мувофиқа бо мақоми ваколатдор анҷом дода мешавад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).
3. Хариди давлатӣ, ки арзиши он аз ҳадди камтарини маблағи харид зиёд нест, метавонад тибқи муқаррароти моддаи 29 Қонуни мазкур сурат гирад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).
4. Хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).
5. Хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 25. Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд

Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд озмуни хариде эътироф мегардад, ки бо иштироки теъдоди номаҳдуди молрасонҳои (пудратчиён) чиҳати иштирок дар расмиёти хариди давлатӣ даъватгардида баргузор мешавад.

Моддаи 26. Озмуни харид аз тариқи иштироки маҳдуд

1. Озмуни харид аз тариқи иштироки маҳдуд дар ҳолатҳои зерин баргузор карда мешавад, агар:
  - хароҷоте, ки барои баррасӣ ва арзёбии шумораи зиёди дархостҳои тендерӣ зарур аст, аз се як қисми арзиши мол, кор ва хизматрасонии мавриди харидро ташкил диҳад. Ҳамзамон ташкилоти харидор барои таъмини рақобат дархостҳои тендерии шумораи лозимии молрасонҳо (пудратчиён), вале на камтар аз се нафарро ҷалб менамояд;
  - мол, кор ё хизматрасонӣ ба сабаби мураккабии сохти техникӣ ё табиати махсуси худ, вазъи баамаломата дар бозори мол, кор ва хизматрасонии мушаххас танҳо дар ихтиёри доираи маҳдуди молрасонҳо (пудратчиён) мавҷуд бошад. Дар ин ҳолат ташкилоти харидор дархостҳои тендерии ҳамаи молрасонҳоро (пудратчиёнро), ки метавонанд чунин навъи мол, кор ва хизматрасониро фароҳам оранд, ҷалб менамояд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Дар бораи доир кардани расмиёти хариди давлатӣ бо истифодаи озмуни харид аз тариқи иштироки маҳдуд ташкилоти харидор дар бюллетени хариди давлатӣ огоҳинома чоп менамояд.

Моддаи 27. Дархости нархномаҳо

1. Ташкилоти харидор усули дархости нархномаҳоро барои хариди мол ё хизматрасонии дастрасбудае истифода менамояд, ки вобаста аз мушаххасоти таснифотии ташкилоти харидор истехсол ва ё фароҳам карда намешаванд, балки барои онҳо бозоре вучуд дорад, ки нархи хариди онҳо аз ду ҳазору панҷсад нишондиҳанда барои ҳисобҳо поёнтар аст. Дар ҳолатҳои махсус дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор ташкилоти харидор метавонад хариди давлатии молро ба маблағе, ки аз дувоздаҳ ҳазору панҷсад нишондиҳанда барои ҳисобҳо зиёд нест, аз тариқи дархости нархномаҳо анҷом диҳад. Номгӯи ҳолатҳои махсус аз тарафи мақоми ваколатдор бо тартиби муқарраргардида тасдиқ карда мешавад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Ташкилоти харидор аз он теъдоди молрасонҳо (пудратчиён), ки амалан мувофиқи мақсад меҳисобад, вале на камтар аз се нафар, нархнома дархост менамояд. Ба ҳар як молрасон (пудратчӣ), ки аз ӯ нархнома талаб карда мешавад, иттилоъ дода мешавад, ки оё ба нарх, ба ғайр аз хароҷоти марбут ба худӣ мол, кор ё хизматрасонӣ, ин ё он унсури арзиш (аз ҷумла хароҷоти марбут ба ҳамлу нақл, суғурта, пардохтҳои гумрукӣ ва андоз) дохил карда мешавад ё на.

3. Иҷозат дода мешавад, ки аз ҷониби ҳар як молрасон (пудратчӣ) танҳо як нархнома пешниҳод карда шавад ва тағйир додани нархномаи худ номақбул аст. Байни ташкилоти харидор ва молрасон (пудратчӣ) дар хусуси нархномае, ки ҳамин молрасон (пудратчӣ) пешниҳод кардааст, ҳеч гуна гуфтушунид гузаронида намешавад.

4. Қарор дар хусуси бастанӣ қарордоди харид ба манфиати он молрасоне (пудратчӣ) қабул карда мешавад, ки нархномаи дорои арзиши камтаринро пешниҳод кардааст ва эҳтиёҷи ташкилоти харидорро қонеъ мегардонад.

5. Тақсими гурӯҳи молҳо ё лифофаи хизматрасониҳо мавриди харид бо мақсади истифодаи усули дархости нархномаҳо барои ба таври сунъӣ паст кардани ҳадди арзиши пешбиниамудаи моддаи мазкур манъ аст.

6. Мақомоти ваколатдор метавонад тибқи санади худ шакли намунавии дархости нархномаҳоро муқаррар намояд.

Моддаи 28. Харид аз як манбаъ

1. Харид аз як манбаъ - расмиёти хариди давлатӣ мебошад, ки ҳангоми он ташкилоти харидор қарордоди харидро баъди гуфтушунид танҳо бо як молрасон (пудратчӣ) ба имзо мерасонад.

2. Ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор метавонад дар бораи харид аз як манбаъ танҳо дар ҳолатҳои зерин қарор қабул кунад:

- агар он дар давоми шаш моҳи баъди лаҳзаи бастанӣ қарордод фармоишҳои иловагӣ диҳад, ки аз 15 фоизи арзиши хариди пешина зиёд нест, инчунин меъёр, сатҳ ва стандартҳои собиқаро риоя мекунад;

- имзои қарордод ҳангоми гузаронидани тадқиқот, озмоиш ё таҳияи хулосаи илмӣ;

- агар мол, кор ё хизматрасонии мазкур танҳо дар ихтиёри ин ё он молрасони (пудратчӣ) мушаххас мавҷуд бошад ё ин ё он молрасон (пудратчӣ) нисбат ба ҳамин мол, кор ё хизматрасонӣ дорои ҳуқуқҳои истисноӣ бошад;

- ҳангоми анҷом додани харид ҷиҳати иҷрои лоиҳаи эҷодӣ ё фаъолияти эҷодӣ дар соҳаи санъат ё фарҳанг;

- ҳангоми ба миён омадани зарурати фаврӣ ҷиҳати харид дар робита бо ҳолатҳои махсус, ки ташкилоти харидор наметавонист онро пешбинӣ намояд.

Моддаи 29. Тартиби соддаи хариди давлатӣ

1. Бо мақсади таъмини самаранокӣ ва фаврияти қонеъгардонии эҳтиёҷоти худ ташкилоти харидор метавонанд хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонию тибқи тартиби содда ба маблағи на болотар аз ҳадди камтарини маблағи харид анҷом диҳанд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Расмиёти анҷом додани хариди давлатӣ тибқи тартиби соддаи харид аз ҷониби мақомоти ваколатдор муқаррар карда мешавад.

Моддаи 30. Хариди электронӣ

1. Хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ метавонад бо истифодаи мубодилаи электроники маълумот байни ташкилоти харидор ва молрасон (пудратчӣ) анҷом дода шавад. Истифодаи ин усули хариди давлатӣ танҳо ҳангоми таъмини аслият, эътимоднокӣ ва махфияти маълумот иҷозат дода мешавад.

2. Усули хариди электронӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

БОБИ 4. РАСМИЁТИ ХАРИДИ ДАВЛАТӢ

§1. РАСМИЁТИ ОЗМУНИ ХАРИД

Моддаи 31. Даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид

Ташкилоти харидор нияти худро чиҳати хариди давлатӣ бо роҳи дар воситаҳои дастраси умумии ахбори оммаи миллӣ ва (ё) байналмилалӣ ва Бюллетени хариди давлатӣ чоп намудани даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид изҳор менамояд.

Моддаи 32. Мӯҳтавои даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид

1. Даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид ҳадди ақал бояд дорои маълумоти зерин бошад:
  - ном ва суроғаи ташкилоти харидор;
  - хусусият, миқдори мол ва маҳалли расонидани он, хусусият ва маҳалли коре, ки бояд иҷро гардад ё хусусияти хизматрасонӣ ва маҳалле, ки дар он хизматрасонӣ амалӣ мегардад;
  - мӯҳлатҳои матлуб ё талабшавандаи молрасонӣ, анҷоми кор ё хизматрасонӣ;
  - маълумоти тахассусие, ки молрасонҳо (пудратчиён) бояд ба он мувофиқ бошанд;
  - хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
  - мӯҳлат, маҳал ва усули ба даст овардани ҳуҷҷатҳои тендерӣ;
  - ҳаҷми пардохт барои фароҳам овардани ҳуҷҷати тендерӣ (агар он муқаррар карда шуда бошад);
  - маҳал ва мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ.
2. Ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад ба даъватнома барои иштирок дар озмуни харид нисбати озмуни хариди дар пешистода дар доирае, ки Қонуни мазкур иҷозат медиҳад, маълумоти иловагӣ дохил намояд.
3. Шақли намунавии даъватномаро чиҳати иштирок дар озмуни харид мақомоти ваколатдор тасдиқ менамояд.

Моддаи 33. Пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тендерӣ

1. Ташкилоти харидор ба молрасонҳо (пудратчиён), ки хоҳиш кардаанд дар озмуни харид иштирок намоянд, лифофаи пурраи ҳуҷҷатҳои тендериро дар мӯҳлати на дертар аз як рӯзи аз онҳо гирифтани дархости дахлдор дастрас мекунад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).
2. Ҳангоми баргузор кардани озмуни харид бо иштироки маҳдуд ҳуҷҷатҳои тендерӣ ҳамзамон бо даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид дастрас карда мешавад.
3. Ҳангоми амалӣ кардани расмиёти озмуни думарҳилавии харид ҳуҷҷатҳои тендерӣ ба ҳар як молрасон (пудратчӣ), ки аз марҳилаи яқум гузаштааст, фароҳам оварда мешавад.
4. Барои фароҳам овардани ҳуҷҷатҳои тендерӣ ташкилоти харидор метавонад дар ҳаҷми маблағе, ки барои ҷуброни хароҷоти таҳияи он, ирсол ва нашри эълон дар воситаҳои ахбори омма заруранд, маблағ ситонад ва ин маблағ баргардонида намешавад.

Моддаи 34. Мӯҳтавои ҳуҷҷатҳои тендерӣ

1. Ҳуҷҷатҳои тендерӣ бояд ҳадди ақал дорои маълумоти зерин бошанд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*):
  - дастур оид ба таҳияи дархостҳои тендерӣ, ки мақомоти ваколатдор тасдиқ намудааст;
  - меъёрҳо ва усули арзёбии мутобиқати молрасонҳо (пудратчиён) ба талаботи тахассусӣ мутобиқи моддаи 16 Қонуни мазкур;
  - талаботи далелҳои ҳуҷҷатӣ ё дигар маълумоте, ки молрасонҳо (пудратчиён) бояд барои тасдиқи маълумоти тахассусии худ пешниҳод намоянд;

- тавсифот ва хусусиятҳои зарурии техникӣ ва сифатии мол, кор ва хизматрасонӣ мавриди харид, аз ҷумла мушаххасоти техникӣ, нақшаҳо, чадвал ва ангораҳо (эскизҳо); миқдори мол; хизматрасонии иловагӣ мутобиқи қарордод; маҳалле, ки дар он бояд кор ё хизматрасонӣ анҷом дода шавад;

- мўҳлатҳои матлуб ё зарурии иҷрои қарордод;

- тавсифоти ҳамаи меъёрҳо, ба истиснои нарх, ки ҳангоми арзёбии дархостҳои тендерии ташкилоти харидор истифода мешаванд, аз ҷумла аҳамияти нисбии чунин меъёрҳо, ки бояд дар ифодаи пулӣ ва ё баҳо (балҳо) арзёбӣ шаванд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- муқаррароте, ки ташкилоти харидор муҳим доништааст ва он ба қарордоди хаттӣ ворид карда мешавад;

- тавсифоти як қисм ё якҷанд қисми молҳои мавриди харид, ки ба онҳо дархостҳои тендерӣ пешниҳод мешаванд, агар ба молрасонҳо (пудратчиён) иҷозат дода шуда бошад, ки танҳо ба як қисми мол, кор ё хизматрасонӣ мавриди харид дархости тендерӣ пешниҳод намоянд;

- усули ҳисоб ва ифодаи арзиши дархости тендерӣ, аз ҷумла дастур дар мавриди он ки оё нарх, ба ғайр аз арзишҳои худӣ мол, кор ё хизматрасонӣ (харочот барои ҳамлу нақл ва суғурта, пардохтҳои гумрукӣ ва андоз ва ғайра) бояд дигар унсурҳоро дар бар гирад;

- ҳангоми пешниҳоди дархости тендерӣ бо асъори хориҷӣ, усули муқоисаи нархҳои дархостҳои тендерӣ, ки бо асъори хориҷӣ ифода ёфтаанд;

- талабот нисбат ба шакл, маблағ ва дигар шартҳои асосии кафолати дархости тендерӣ ва иҷрои қарордод ва инчунин мўҳлати эътибори чунин кафолатҳо (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- маҳалли аниқ ва мўҳлати пешниҳоди дархостҳои тендерӣ;

- тавсифи расмиёт барои фароҳам овардани тавзеҳот оид ба ҳуҷҷатҳои тендерие, ки молрасон (пудратчӣ) талаб кардааст, инчунин баёния дар мавриди он ки оё ташкилоти харидор ният дорад дар ҳамин давра бо молрасон (пудратчӣ) вохӯрӣ гузаронад;

- бо нишон додани мўҳлате, ки дар чараёни он дархостҳои тендерӣ эътибор доранд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- тавсифи дақиқи маҳал, сана ва вақти кушодани дархостҳои тендерӣ;

- расмиёте, ки ҳангоми кушодан ва баррасии дархостҳои тендерӣ истифода карда мешавад;

- забоне, ки бо он дархостҳои тендерӣ бояд таҳия карда шаванд;

- ном, номи хонавода, мансаб ва суроғаи як ё якҷанд шахсони мансабдор ё хизматчиёни ташкилоти харидор, ки ваколатдоранд мустақиман бо молрасонҳо (пудратчиён) дар тамос бошанд ва роҳҳои ингуна тамос;

- огоҳинома оид ба ҳуқуқи молрасонҳо (пудратчиён) чиҳати шикоят нисбати амал ё қарори ғайриқонунии комиссияи тендерии ташкилоти харидор дар чараёни анҷом додани расмиёти харид;

- шартҳои умумии қарордоди харид ва шакли намунавии қарордод, агар комиссияи тендерии ташкилоти харидор аз молрасон (пудратчӣ) имзои қарордодро талаб намояд.

2. Ҳангоми хариди давлатии кор ва хизматрасонӣ ташкилоти харидор бояд дорои ҳуҷҷате бошад, ки маводи харид, смета ва ведомости ҳаҷми корро дар бар гирад.

3. Мақомоти ваколатдор метавонад бо санади худ маълумоти иловагиро муайян намояд, ки ба ин ҳуҷҷатҳо барои категорияҳои муайяни харид дохил карда мешавад, инчунин шакли намунавии ҳуҷҷатҳои тендериро муқаррар созад.

Моддаи 35. Тавзеҳот ва ворид кардани тағйирот ба дархости тендерӣ

1. Молрасон (пудратчӣ) ҳуқуқ дорад то гузашти мўҳлати пешниҳоди дархости тендерӣ аз ташкилоти харидор ҳар гуна тавзеҳи масъалаҳоеро, ки вобаста ба истифодаи ҳуҷҷатҳои тендерӣ ба амал меояд, талаб кунад.

2. Ташкилоти харидор вазифадор аст дар мўҳлати на дертар аз се рӯзи кории баъди гирифтани дархост, вале то гузаштани мўҳлати пешниҳоди дархости тендерӣ тавзеҳоти хаттӣ диҳад ва онро ба молрасони (пудратчиӣ) дархостнамуда, инчунин бе ошкор кардани манбаи дархост ба ҳамаи молрасонҳо (пудратчиён), ки барои онҳо ҳуҷҷати тендерӣ дода шудааст, дастрас намояд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Ташкилоти харидор дар мўҳлати на дертар аз се рӯзи корӣ то гузаштани мўҳлати пешниҳоди дархости тендерӣ бо ташаббуси худ ё дар асоси дархости тавзеҳот метавонад ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ аз тариқи иловаҳо тағйирот дохил намояд. Иловаҳо ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ фавран ба иттилои молрасонҳо

(пудратчиён), ки ҳуҷҷатҳои тендерӣ гирифтаанд, расонида мешавад ва барои онҳо эътибори ҳатмӣ дорад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

4. Агар ташкилоти харидор бо молрасон (пудратчӣ) дар натиҷаи ворид шудани дархост чиҳати тавзеҳи ҳуҷҷати тендерӣ гуфтушунид кунад, пас протокол тартиб дода мешавад, ки савол ва ҷавобҳоро бе зикри манбаи ирсолнамудаи дархост дар бар мегирад. Протокол фавран ба ҳамаи молрасонҳое (пудратчиёне), ки ҳуҷҷати тендерӣ гирифтаанд, пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 36. Пешниҳоди дархости тендерӣ

1. Дархости тендерӣ дар шакли ҳатмӣ таҳия гардида, дар лифофаи мӯҳргузошта мутобиқи қоидаҳои муқаррарнамудаи ҳуҷҷатҳои тендерӣ бо риояи шартҳои таъмини аслият ва махфияти дархости тендерӣ ва ташхиси саҳеҳи шахсе, ки онро додааст, пешниҳод карда мешавад.

2. Ташкилоти харидор дар асоси дархости молрасон (пудратчӣ) бо зикри сана ва вақти гирифтани дархости тендерӣ забонхат медиҳад.

Моддаи 37. Мӯҳлати пешниҳоди дархости тендерӣ, тағйирот ва бозхонди он

1. Ташкилоти харидор санаи дақиқ ва мӯҳлати охиринаи пешниҳоди дархости тендериро муқаррар менамояд.

2. Дар ин ҳолат мӯҳлати пешниҳоди дархости тендерӣ бояд чунин бошад:

- ҳангоми анҷом додани хариди давлатӣ аз тариқи озмуни харид бо иштироки номаҳдуд на камтар аз се ҳафта аз лаҳзаи эълони озмуни харид;

- ҳангоми анҷом додани хариди давлатӣ бо усули озмуни харид аз тариқи иштироки маҳдуд на камтар аз як ҳафта аз рӯзи ирсоли даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид.

3. Агар ташкилоти харидор тавзеҳот диҳад ва ё ҳуҷҷатҳои тендериро тағйир диҳад, метавонад мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархостҳои тендериро аз рӯзи ба молрасон (пудратчӣ) додани тавзеҳот ва ё тағйирот ба мӯҳлати даҳ рӯзи қорӣ тамдид намояд.

4. Огоҳинома оид ба тамдиди мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ фавран ба ҳамаи молрасонҳо (пудратчиён), ки барои онҳо ҳуҷҷати тендерӣ дода шудааст, ирсол гардида, ҳамзамон дар ҳамон воситаҳои ахбори омма ва (ё) Бюллетени хариди давлатӣ нашр мегардад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

5. Ҳангоми анҷом додани хариди давлатӣ бо усули озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор ҳуқуқ дорад мӯҳлати пешниҳоди дархости тендериро маҳдуд намояд. Татбиқи ҳуқуқи маҳдуд намудани мӯҳлат танҳо дар ҳолате иҷозат дода мешавад, ки ягон довталаби эҳтимолӣ тамдиди мӯҳлати маҳдудшударо талаб накарда бошад. Дар мавриди изҳори чунин талабот, мӯҳлати пешниҳоди дархостҳои тендерӣ ба мӯҳлати иловагии талабшуда тамдид карда мешавад, вале наметавонад аз мӯҳлати дар сарҳати якуми қисми 2 моддаи мазкур муқарраршуда зиёд бошад. Талаботи тамдиди мӯҳлати маҳдудшуда бояд на дертар аз 3 рӯз то оғози кушодани лифофаҳои дорои дархостҳои тендерӣ пешниҳод гардад. Оид ба тамдид намудани мӯҳлати маҳдудшуда довталабоне, ки ҳуҷҷатҳои тендериро дастрас намудаанд, огоҳ карда, ҳамзамон дар ҳамон воситаҳои ахбори омма тағйири дахлдор нашр карда мешавад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

6. Дар ҳолати татбиқи ҳуқуқи пешбиниамудаи қисми 5 моддаи мазкур мӯҳлати пешниҳоди дархостҳои тендерӣ наметавонад аз рӯзи наشري даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид камтар аз даҳ рӯз бошад. Дар асоси дархости ташкилоти харидор ҳангоми ба миён омадани зарурати хариди фаврӣ, мӯҳлати пешниҳоди дархостҳои тендерӣ метавонад аз рӯзи наشري даъватнома чиҳати иштирок дар озмуни харид камтар аз даҳ рӯз бошад (*Қонуни ЧТ аз 16.04.2012 № 815*).

7. Молрасон (пудратчӣ) ҳуқуқ дорад дархости тендерии худро то гузашти мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ тағйир диҳад ва ё бозхонад.

Моддаи 38. Мӯҳлати эътибори дархости тендерӣ

1. Дархост дар мӯҳлати дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида эътибор дорад.

2. То гузашти мӯҳлати эътибори дархости тендерӣ ташкилоти харидор метавонад аз молрасонҳо (пудратчиён) тамдиди ин мӯҳлатро барои давраи муайяни иловагӣ дархост кунад. Молрасон (пудратчӣ) метавонад чунин дархостро рад кунад ва ҳуқуқашро чиҳати кафолати дархости тендерии худ аз даст надиҳад ва мӯҳлати эътибори дархости тендерии ӯ бо гузашти мӯҳлате, ки тамдид нагардидааст, хотима меёбад.

3. Молрасон (пудратчӣ) метавонад дархости тендерии худро то гузашти мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ тағйир диҳад ё бозхонад ва ҳуқуқи худро чиҳати таъмини кафолати дархости тендерӣ аз даст надихад. Чунин тағйирот ё огоҳинома дар мавриди бозхондани дархост эътибор дорад, агар он аз ҷониби ташкилоти харидор то гузашти мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархостҳои тендерӣ гирифта шуда бошад.

Моддаи 39. Таъмини кафолати дархости тендерӣ

1. Молрасон (пудратчӣ) бо дархости тендерӣ тибқи дархости ташкилоти харидор ба ин ташкилот кафолати дархостҳои тендериро таъмин мекунад.

2. Андозаи таъмини кафолати дархости тендерӣ бо фоиз аз тарафи ташкилоти харидор дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ муқаррар мегардад, вале набояд аз арзиши мол, кор ё хизматрасоние, ки молрасонҳо (пудратчиён) дар дархостҳои тендерии худ пешниҳод намудаанд, аз се фоиз зиёд бошад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Таъмини кафолати дархости тендерӣ метавонад дар шакли вомбарг, кафолати бонкӣ, векселҳо, сертификатҳои депозитӣ ё саҳмияҳо, ки барои муомилоти озод истифода мешаванд, пешниҳод карда шавад. Шакли мушаххаси таъмини кафолати дархости тендерӣ аз тарафи ташкилоти харидор муайян гардида, дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикр карда мешавад.

4. Воситаҳои таъмини кафолати дархостҳои тендерӣ ба молрасони (пудратчиӣ) пешниҳодкардаи онҳо дар ҳолатҳои зайл баргардонида мешавад:

- гузаштани мӯҳлати эътибори кафолатномаи дархости тендерӣ;
- эътибор пайдо кардани қарордоди харид ва пешниҳоди кафолатномаи иҷроӣ қарордоди харид, агар чунин кафолат дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ пешбинӣ шуда бошад;
- бозхондани дархости тендерӣ то гузашти мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
- аз ҷониби ташкилоти харидор қатъ намудани расмиёти харид то бастанӣ қарордоди харид.

5. Молрасон (пудратчӣ) ҳуқуқи худро барои баргардонидани кафолатномаи дархости тендерӣ танҳо дар ҳолатҳои зерин аз даст медиҳад:

- рад кардани имзои қарордоди харид тибқи шартҳои, ки дар дархостҳои тендерӣ пешбинӣ шудааст;
- рад кардани пешниҳоди кафолатномаи иҷроӣ қарордоди харид, агар чунин кафолат дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ пешниҳод шуда бошад;
- бозхондани дархости тендерӣ баъди гузашти мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархости тендерӣ;
- рад кардани қабули ислоҳи ғалати арифметикӣ.

Моддаи 40. Манъи гуфтушунид бо молрасонҳо (пудратчиён)

Гузaronидани гуфтушунид байни ташкилоти харидор ва молрасон (пудратчӣ) оид ба дархости тендерии пешниҳодшуда қатъиян манъ аст, агар дар Қонуни мазкур тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

Моддаи 41. Кушодани дархости тендерӣ

1. Дархостҳои тендерӣ тибқи мӯҳлат ва дар маҳалли муайяни дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикршуда кушода мешаванд. Ҳангоми тамдиди мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархостҳои тендерӣ онҳо дар рӯзи дахлдор кушода мешаванд. Вақт ва санаи кушодани дархостҳои тендерӣ бояд ба мӯҳлати ниҳоии пешниҳоди дархостҳои тендерӣ мувофиқ бошад.

2. Ҳангоми кушодани дархостҳои тендерӣ иштироки ҳамаи довталабон ё намояндагони онҳо иҷозат дода мешавад.

3. Ном ва суроғаи ҳар як довталабе, ки дархости он кушода шудааст, инчунин нархи дархости тендерӣ, шакл, андозаи таъмини кафолат фавран ба шахсони ҳангоми кушодани дархостҳои тендерӣ иштирокдошта эълон ва дар протоколи кушодани дархостҳои тендерӣ сабт мегарданд. Ҳар як аъзои комиссияи тендерӣ ба ҳар як саҳифаи дархости тендерии кушодашуда имзо мегузорад. Протоколи кушодани дархостҳои тендериро ҳар як аъзои комиссияи тендерӣ ва иштирокчиёни озмуни харид имзо мегузоранд. Нусхаи протокол дар рӯзи кушодани дархостҳои тендерӣ ба молрасонҳои (пудратчиёни) иштирокдошта супорида шуда, дар як рӯзи корӣ ба молрасонҳои (пудратчиёни) ҳузурнадошта ва мақомоти ваколатдор пешниҳод мегардад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 42. Баррасӣ, арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендерӣ

1. Комиссияи тендерӣ метавонад аз молрасонҳо (пудратчиён) хоҳиш намояд, ки чиҳати осон гардидани баррасӣ, арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендерӣ вобаста ба дархостҳои тендерии худ тавзеҳот диҳанд. Ҳеҷ гуна дархост, пешниҳод ё тавзеҳот бо мақсади тағйир додани моҳияти дархости тендерӣ, аз ҷумла тағйир додани нарх ва ё тағйироте, ки барои ҷавобгӯи талабот сохтани ҳуҷҷатҳои тендерии ҷавобгӯи талабот набуда нигаронида шудааст, иҷозат дода намешавад. Ҳамаи дархостҳо барои тавзеҳот дар шакли хаттӣ тайёр карда мешаванд.

2. Ташкилоти харидор танҳо ғалатҳои арифметикиеро, ки дар ҷараёни баррасии дархостҳои тендерӣ ошкор шудаанд, ислоҳ менамояд. Ташкилоти харидор оид ба ҳама гуна ҷунин тағйирот молрасон (пудратчӣ) - ро, ки дархости тендерӣ пешниҳод кардааст, фавран огоҳ менамояд.

3. Бо мақсади арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендерӣ, агар нархи дархостҳои тендерӣ бо ду ва ё якчанд асёр ифода ёфта бошад, нархи ҳамаи дархостҳои тендерӣ тибқи арзиши дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида бо як асёр ҳисоб карда мешавад.

4. Комиссияи тендерӣ метавонад дархости тендериро ҳамчун ҳуҷҷати ҷавобгӯи талаботи ҳуҷҷатҳои тендерӣ баррасӣ намояд, ҳатто агар дар он гузашти ночиз мавҷуд бошад, ки моҳиятан хусусият, шарт ва дигар талаботи дар ҳуҷҷати тендерӣ инъикосгардидаро тағйир намедихад ва ё дар он иштибоҳ ва ё носоҳеҳӣ мавҷуд бошанд, ки бе даҳлат ба моҳияти дархости тендерӣ ислоҳ карда мешаванд. Ҳар гуна ҷунин гузашт қадри имкон миқдоран ифода гардида, ҳангоми арзёбӣ ва муқоисаи дархостҳои тендерӣ мутобиқан ба инбат гирифта мешавад.

5. Ҳангоми мавҷудияти ҳолатҳои дар моддаи 19 Қонуни мазкур зикргардида комиссияи тендерӣ дархости тендерии молрасон (пудратчӣ)ро баррасӣ намуда, онро маҳрум менамояд ва воҳиди хариди ташкилоти харидор дар мўҳлати се рӯз маводи дахлдорро бо далелҳои, ки барои дохил намудани ном ё номгӯи молрасон (пудратчӣ) ба феҳристи (реестри) молрасонҳои (пудратчиёни) безътимод (бевичдон) асос мебошад, ба мақомоти ваколатдор пешниҳод мекунад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

6. Комиссияи тендерӣ дархости тендериро дар ҷунин ҳолатҳо баъди баррасӣ рад менамояд:

- агар довталаб кафолатномаи дархости тендериро тибқи шакли намунавӣ, ҳаҷм ва шартҳои пешбининамудаи ҳуҷҷатҳои тендерӣ пешниҳод накарда бошад;

- ҳангоми ҳолатҳои пешбининамудаи моддаи 8 Қонуни мазкур;

- агар дархости тендерӣ ҷавобгӯи талаботи таҳассусии муқаррарнамудаи моддаи 16 Қонуни мазкур набошад;

- агар нархи дархости тендерии довталаб аз маблағи барои хариди ҳамин мавод (предмет) ҷудогардида зиёд бошад;

- агар нархи дархости тендерии довталаб аз маблағи барои хариди иҷрои корҳои сохтмон ҷудогардида зиёда аз 10 фоиз камтар бошад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- агар довталаб ба ислоҳи ғалати арифметикӣ дар дархости тендерӣ розӣ набошад;

- агар ҳамин дархости тендерӣ моҳиятан ҷавобгӯи талаботи ҳуҷҷатҳои тендерӣ набошад.

7. Комиссияи тендерӣ дархостҳои тендерии боқимондаро (ки дар ҷараёни баррасӣ маҳрум карда нашудаанд) барои муайян намудани дархости тендерии ғолиб, ҷуноне ки дар зербанди (б) ҳамин қисм муайян гардидааст, мутобиқи расмиёт ва меъёрҳои дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида арзёбӣ ва муқоиса мекунад. Ба истиснои меъёрҳои дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида ҳеҷ гуна омилҳои дигар истифода карда намешаванд:

а) ҳамчун дархости тендерии ғолиб ҷунин дархостҳо ба ҳисоб мераванд:

- дархости тендерӣ ё нархнома бо нархи пасттарин (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- агар ташкилоти харидор дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ пешбинӣ карда бошад, дархост бо арзиши таҳқиқшудаи камтарин, ки дар асоси меъёрҳои дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ зикргардида муайян карда мешавад, ва онҳо то дараҷаи имконпазир объективӣ буда, метавонанд миқдоран муқаррар карда шаванд ва дар асоси расмиёти арзёбӣ бояд дар ифодаи пулӣ ё фоиз баён карда шаванд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

б) ҳангоми муайян намудани дархост бо арзиши таҳқиқшудаи камтарин комиссияи тендерӣ бояд мутобиқи сарҳати дуҷуми зербанди (б) ҳамин қисм танҳо омилҳои зеринро ба инбат гирад:

- нархи дархости тендерӣ (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);

- хароҷот барои истифода, ҳадамоти техникӣ ва таъмири вобаста ба молҳо (корҳо);

- мўҳлати молрасонӣ, анҷоми кор ё хизматрасонӣ;

- тавсифи функционалӣ, техникӣ ва сифатии молҳо ва корҳо;
- шартҳои пардохт;
- шартҳои кафолат барои мол, кор ё хизматрасонӣ.

Моддаи 43. Баррасии минбаъдаи тахассусӣ

1. То огоҳсоии хаттии ғолиби тендер ва то нашри эълон оид ба интихоби баамаломада, сарфи назар аз он, ки оё ташкилоти харидор расмиёти баррасии пешакии тахассусиро мутобиқи моддаи 17 Қонуни мазкур гузаронидааст, метавонад, аз молрасони (пудратчии) пешниҳоднамудаи дархости тендерӣ, ки ғолиб дониста шудааст, талаб намояд, ки маълумоти тахассусии худро мутобиқи меъёр ва расмиёти пешбининамудаи Қонуни мазкур аз нав тасдиқ намояд, зеро чунин меъёр ва расмиёт дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ муқаррар гардидаанд. Ҳеч гуна дигар меъёр ва расмиёт, ба ғайр аз онҳое, ки дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ муқаррар гардидаанд, истифода карда намешаванд.

2. Агар ташкилоти харидор аз молрасони (пудратчии) пешниҳоднамудаи дархости тендерии ғолиб талаб намояд, ки маълумоти тахассусии худро мутобиқи қисми 1 моддаи мазкур аз нав тасдиқ кунад ва агар ӯ ин корро анҷом надиҳад, комиссияи тендерии ташкилоти харидор чунин дархости тендериро рад мекунад ва дархости тендериро, ки ҷойи дуҷумро ишғол кардааст, ғолиб эълон менамояд.

Моддаи 44. Бекор кардани озмуни харид

1. Ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор озмуни харидро дар ҳолатҳои зерин бекор мекунад:

- агар ҳамаи дархостҳо мутобиқи қисмҳои 5 ва 6 моддаи 42 маҳрум ва ё рад карда шуда бошанд;
- хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
- агар анҷом додани харид дар натиҷаи тағйирёбии ҷиддии ғайриҷашмдошти вазъ дигар ба манфиатҳои давлат мувофиқ набошад.

2. Дар огоҳнома оид ба бекор кардани озмуни харид ташкилоти харидор сабабҳоеро, ки боиси бекор кардани озмуни харид гардидаанд, бе пешниҳоди далелҳо зикр менамояд.

3. Ташкилоти харидор бетаъхир ба ҳамаи довталабон огоҳномаро, ки дар қисми 2 моддаи мазкур зикр гардидааст, ирсол менамояд.

4. Дар ҳолати рад кардани ҳамаи дархостҳо ташкилоти харидор дар назди довталабон ҳеч масъулият надорад.

5. Ҳангоми бекор кардани озмуни харид тибқи асосҳои пешбининамудаи сарҳати якуми қисми 1 моддаи мазкур ташкилоти харидор бояд баъди ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ворид намудани ҳар гуна ислоҳоти зарурӣ тақроран озмуни харидро аз тариқи иштироки номаҳдуд доир кунад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 45. Огоҳнома оид ба интихоби ғолиби озмуни харид

1. Ташкилоти харидор ўҳдадор аст на дертар аз се рӯзи баъд аз интихоби ғолиби озмун ҳамаи молрасонҳои (пудратчиёни) иштирокдоштаро дар ин хусус бо ҳар роҳи мақбул, ки метавонад дар мавриди зарурат ва минбаъд тасдиқи худро ёбад, огоҳ созад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Ташкилоти харидор дар Бюллетени хариди давлатӣ дар бораи ғолиби озмуни харид бо зикри ном, маҳалли ҷойгиршавӣ ва нархи дархости тендерии пешниҳоднамудааш эълон ҷоп мекунад.

3. Ташкилоти харидор ва ғолиби озмун ҳуқуқ доранд дар сурати оғоз нагардидани расмиёти пешниҳоди шикоят тибқи моддаҳои 79-81 Қонуни мазкур қарордоди харидро баъд аз 3 рӯзи оғох сохтани иштирокчиёни озмун дар бораи интихоби ғолиби озмун ба имзо расонанд. Дар сурати гузаштани мўҳлати амали дархости тендерии ғолиби озмун то лаҳзаи бастании қарордод, аз ҷониби ғолиби озмун ба имзо расонидани қарордод тасдиқи розигии ӯ барои дароз намудани мўҳлати дархости тендерӣ маҳсуб меёбад. Ҳангоми истифодаи усулҳои "Дархости нархнома" ва "Харид аз як манбаъ" қарордоди харид метавонад дар ҳар вақти баъд аз хотима ёфтани расмиёти интихоби ғолиби озмун, молрасон (пудратчӣ) ба имзо расонида шавад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

4. Бо молрасоне (пудратчӣ), ки дархости тендериаш ғолиб эътироф шудааст, мутобиқи шартҳои дархости тендерӣ қарордоди харид баста мешавад.

5. Дар ҳолате, ки агар молрасони (пудратчӣ) интихобшуда қарордодро имзо накунад ё кафолати иҷрои қарордоди харидро фароҳам наоварад, комиссияи тендерии ташкилоти харидор дархости тендерии ғолибро мутобиқи қисми 7 моддаи 42 Қонуни мазкур аз ҳисоби дархостҳои боқимондаи дорои эътибори

тендерӣ бо назардошти ҳуқуқи ташкилоти харидор чиҳати бекор кардани озмуни харид мутобиқи моддаи 43 Қонуни мазкур интиҳоб менамояд.

Моддаи 46. Ҳисобот оид ба расмиёти харид

1. Ҳангоми анҷом додани расмиёти харид ташкилоти харидор оид ба расмиёти харид ҳисобот таҳия менамояд, ки ҳадди ақал дорои маълумоти зерин мебошад:

- тавсифи маводи (предмети) харид оид ба ҳар як лот;
- ном ва суроғаи молрасонҳо (пудратчиён), ки дархостҳои тендерӣ ва ё нархнома пешниҳод кардаанд;
- талаботе, ки нисбат ба молрасонҳо (пудратчиён) ҳангоми бастанӣ қарордоди харид пешниҳод мегардад;
- нарх ва дигар шартҳои асосии ҳар як дархости тендерӣ ва ё пешниҳод;
- баёни арзёбӣ, муқоиса ва асосҳо барои интиҳоби дархостҳои тендерӣ ва ё пешниҳодҳои ирсолгардида;
- дар ҳолати рад намудани ҳамаи дархостҳои тендерӣ ва ё пешниҳодҳо - асосҳо барои рад намудани онҳо;
- дар ҳолате, ки дар натиҷаи расмиёти харид қарордоди харид баста нашуда бошад, баёния дар ин ҳусус бо зикри асосҳои дахлдор;
- хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*);
- ҳангоми истифодаи дигар расмиёт, ба ғайр аз озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд - асосҳо барои чунин интиҳоб;
- асосҳо барои истифодаи расмиёти баррасии пешакии таҳассусии молрасонҳо (пудратчиён);
- баёни ҷамъбастии дархостҳои барои тавзеҳи ҳуҷҷатҳои марбут ба баррасии пешакии таҳассусӣ ё ҳуҷҷатҳои тендерӣ воридшуда ва ҷавоб ба онҳо;
- иттилоот оид ба шикоят ва даъвоҳои пешниҳодшуда ва роҳҳои ҳалли онҳо;
- иттилоот дар бораи боздоштани расмиёт;
- иттилоот дар бораи ҷалби коршиносон;
- номи (номгӯӣ) молрасон (ҳое) (пудратчӣ (ён)-е, ки ғолиб эътироф шудаанд.

2. Ҳангоми хариде, ки аз ҳадди камтарини маблағи харид пастрар аст, протокол оид ба расмиёти харид тартиб дода намешавад. Ташкилоти харидор дар бораи ин ё он харид ба мақоми ваколатдор ҳар семоҳа ҳисоботи ҷамъбастиро тибқи шакли аз қониби мақоми ваколатдор тасдиқшуда пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Ҳангоми харид аз як манбаъ ҳисобот таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- асоснок намудани татбиқи чунин усули харид;
- номи молрасон (пудратчӣ), ки бо он шартнома баста мешавад;
- нарх ва дигар шартҳои асосии харид;
- маълумот дар бораи ҷалби коршиносон.

4. Маълумоти пешбининамудаи сархатҳои дуҷум, дувоздаҳум ва чордаҳуми қисми 1 моддаи мазкур дар асоси талаботи молрасонҳое (пудратчиёне), ки дархостҳои тендерӣ ё нархнома пешниҳод кардаанд, баъди интиҳоби дархостҳои тендерӣ ва ё нархномаҳо ё баъди анҷоми расмиёти харид, ки дар натиҷа қарордод баста нашудааст, пешниҳод карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*).

5. Мақомоти ваколатдор ҳуқуқ доранд муқаррар кунад:

- шаклҳои намунавии ҳисобот оид ба расмиёти харид;
- талаботи иловагӣ нисбати расмиёти харид, ки дар протокол пешниҳод мегардад.

6. Ҳисобот оид ба расмиёти харид ба мақоми ваколатдор дар мӯҳлати се рӯзи баъди ба имзо расонидани қарордод пешниҳод карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*).

§2. ОЗМУНҲОИ ДУМАРҲИЛАВИИ ХАРИД

Моддаи 47. Мафҳуми озмуни думарҳилавии харид

1. Расмиёти озмунҳои думарҳилавии харид аз ду марҳилаи пайдарҳамаи озмуни харид иборат аст, ки ҳангоми он:

- дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ ба молрасонҳо (пудратчиён) пешниҳод мегардад, ки дар марҳилаи якум дархостҳои тендерии ибтидоиро бе зикри нархи онҳо, бо маълумот оид ба хусусиятҳои техникӣ, сифатӣ ва дигар хусусиятҳои мол, кор ва хизматрасонии мавриди харид, шартҳои расонидани он, инчунин ҳангоми зарурат бо зикри маълумоти касбӣ, салоҳияти техникӣ ва тахассусии молрасонҳо (пудратчиён) ирсол намоянд;

- дар марҳилаи дуюм ба молрасонҳо (пудратчиён) пешниҳод мегардад, ки дархостҳои тендерии ниҳоиро мутобиқи мушаххасоти дар ҷараёни марҳилаи якум дақиқ намудаи ташкилоти харидор бо зикри нархи дархости тендерӣ ирсол намоянд.

2. Дар марҳилаи якуми расмиёти озмуни думарҳилавии харид ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад бо ҳама гуна молрасонҳо (пудратчиён), ки дархости тендериашон рад нашуда буд, гуфтушунид доир намояд.

3. Дар марҳилаи якуми расмиёти озмуни думарҳилавии харид кафолати дархости тендерӣ пешниҳод намегардад.

4. Пешниҳод дар хусуси супоридани дархости ниҳии тендерӣ дар марҳилаи дуюм метавонад хориҷ кардан ё тағйир додани ҳар гуна ҷанбаҳои техникӣ ё хусусиятҳои сифатии аввалан дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ нисбати мол, кор ва хизматрасонии мавриди харид муқарраргардида ва инчунин хориҷ кардан ё тағйир додани ҳар гуна меъёрҳои муқоиса ва арзёбии дархостҳои тендерӣ, муайянкунии дархости тендерии ғолиб ва ё ба ҳуҷҷати тендерӣ ворид намудани иловаҳоро мутобиқи Қонуни мазкур дар бар гирад. Ташкилоти харидор вазифадор аст оид ба ҳар гуна чунин хориҷкунӣ, тағйирот ё иловаҳо ба ҳуҷҷати тендерӣ дар даъватнома ҷиҳати пешниҳоди дархостҳои ниҳии тендерӣ, ки ба молрасонҳо (пудратчиён) ирсол мегардад ва дархостҳои тендерии онҳо дар марҳилаи якуми расмиёти озмуни думарҳилавии харид рад нашудааст, зикр намояд.

5. Агар дар параграфи мазкур тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад, ҳангоми анҷом додани расмиёти озмуни думарҳилавии харид, инчунин расмиёти пешбиниамудаи параграфи 1 боби 4 Қонуни мазкур истифода карда мешавад.

Моддаи 48. Шартҳои истифодаи озмуни думарҳилавии харид

Озмуни думарҳилавии харид дар ҳолатҳои зерин татбиқ мегардад, агар:

- ташкилоти харидор натавонад қаблан хусусиятҳои хоси техникӣ ва аломатҳои сифатии мол, кор ва хизматрасонии мавриди харидро муайян намояд;

- агар зарурати гуфтушунид бо молрасонҳо (пудратчиён) ба сабаби хусусияти мол, кор ва хизматрасонии мавриди харид ба миён ояд;

- маводи (предмети) харид, тадқиқот, озмоиш, таҳияи ҳулосаи илмӣ ё пешниҳоди дигар хизматрасонии махсус бошад.

Моддаи 49. Даъватнома оид ба иштирок дар расмиёти озмуни думарҳилавии харид

1. Даъватнома ҷиҳати иштирок дар расмиёти озмуни думарҳилавии харид дар марҳилаи якум бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- ном ва суроғаи ҳуқуқии ташкилоти харидор;

- инъикоси маводи (предмети) харид ва ҳангоми хариди кор, маҳалли ҷойгиршавӣ ва навъи корҳо;

- усул ва маҳали гирифтани ҳуҷҷатҳои тендерӣ, андозаи пардохт барои онҳо;

- маҳал, мўҳлати пешниҳод ва кушодани дархостҳои тендерӣ.

2. Даъватнома ҷиҳати иштирок дар марҳилаи дуюми расмиёти озмуни думарҳилавии харид бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- ном ва суроғаи ҳуқуқии ташкилоти харидор;

- талаботи ниҳое, ки нисбат ба молрасонҳо (пудратчиён) пешниҳод мегардад, шarti харид бо зикри нарх, инчунин ҳама гуна тавсифоти мол, кор ва хизматрасонии мавриди харид;

- хусусият, миқдор ва маҳалли молрасонӣ, хусусият ва маҳали иҷрои кор ё хусусияти хизматрасонӣ ва ҷое, ки бояд хизматрасонӣ анҷом дода шавад;

- мўҳлати матлуб ё зарурии молрасонӣ, анҷоми кор ё нақшаи расонидани хизматрасонӣ;

- усул ва маҳалли гирифтани ҳуҷҷатҳои тендерӣ;

- маҳал ва мўҳлати кушодани дархостҳои тендерӣ.

Моддаи 50. Мўҳлати пешниҳоди дархостҳои ибтидоии тендерӣ

1. Мўҳлати ниҳоии пешниҳоди дархостҳои ибтидоии тендерӣ дар ҳуҷҷатҳои тендерӣ муқаррар мегардад, аммо наметавонад аз рӯзи наشري даъватнома чиҳати иштирок дар расмиёти озмуни думарҳилавии харид камтар аз се ҳафта бошад.

2. Ташкилоти харидор ҳангоми зарурати хариди фаврӣ ҳуқуқ дорад дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ нисбат ба мўҳлати пешбиниамудай қисми 1 моддаи мазкур мўҳлати кўтоҳтари пешниҳоди дархостҳои ибтидоии тендериро муайян намояд, вале он набояд аз лаҳзаи наشري даъватнома чиҳати иштирок дар расмиёти озмуни думарҳилавии харид камтар аз даҳ рӯз бошад.

Моддаи 51. Расмиёти харид аз як манбаъ

1. Ҳангоми истифодаи усули хариди давлатӣ аз як манбаъ ташкилоти харидор ба як молрасони (пудратчии) мушаххас дар хусуси гузаронидани гуфтушунид даъватнома ирсол менамояд.

2. Қарордоди харид ҳангоме баста мешавад, ки пешниҳоди молрасон (пудратчӣ) шартҳои ташкилоти харидорро қонеъ гардонад.

БОБИ 5. ХАРИДИ ХИЗМАТРАСОНИИ МАШВАРАТӢ

Моддаи 52. Хизматрасонии машваратӣ

1. Хизматрасонии машваратӣ аз ҷониби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, резидент ва ғайрирезидент, ки дорои касб ва таҳассуси зарурӣ мебошанд, анҷом дода мешавад.

2. Хизматрасонии машваратӣ метавонад ҳам аз ҷониби мушовирони инфиродӣ, ҳам аз ҷониби ташкилотҳои машваратӣ анҷом дода шавад.

Моддаи 53. Усулҳои хариди хизматрасонии машваратӣ

1. Барои анҷом додани хариди хизматрасонии машваратӣ усули иштироки маҳдуд (рӯйхати мухтасар), инчунин харид аз як манбаъ истифода карда мешавад.

2. Усули рӯйхати мухтасар аз марҳилаҳои зерин иборат аст:

- таҳияи супоришҳои техникӣ;
- таҳияи сметаи хароҷот;
- интишори эълон ё (ва) реклама;
- таҳияи рӯйхати мухтасари мушовирон;
- таҳияи даъватнома чиҳати манзур кардани пешниҳод ва ирсолӣ он;
- мактуб - даъватнома;
- иттилоот барои мушовирон;
- супориши техникӣ;
- шакли тавсияшавандаи қарордод;
- қабули пешниҳодҳо;
- интихоби пешниҳоди беҳтарини озмун;
- анҷом додани гуфтушунид ва бастанӣ қарордод.

Моддаи 54. Усулҳои интихоби пешниҳодҳои озмунӣ

Хариди хизматрасонии машваратӣ барои ташкилотҳо бо усулҳои зерини интихоби пешниҳодҳои озмун, ки қисми таркибии усули рӯйхати мухтасар дар қисми 2 моддаи 53 Қонуни мазкур мебошад, амалӣ мегардад:

- аз рӯи сифат ва арзиш;
- аз рӯи сифат;
- интихоб дар шароити бучети муқарраршуда;

- аз рӯи нархи пасттарин;
- дар асоси тахассуси мушовирон.

Моддаи 55. Усулҳои интихоб дар асоси сифат ва арзиш

Усулҳои асосии интихоби пешниҳодоти озмунӣ интихоб аз рӯи сифат ва арзиш маҳсуб меёбад, ки аз марҳилаҳои зерин иборат аст:

- арзёбии пешниҳодҳои техникӣ;
- арзёбии пешниҳодҳои молиявӣ;
- арзёбии ниҳоии сифат ва арзиш.

Моддаи 56. Таҳияи супориши техникӣ

1. Ташкилоти харидор супориши техникиро мураттаб месозад ва барои таҳияи он масъул мебошад. Дар супориши техникӣ мақсад, супориш, ҳаҷми супориш, тавсифи талабот ва мӯҳлатҳои пешниҳоди ҳисобот зикр гардида, маводи (предмети) маълумотӣ, аз ҷумла номгӯи таҳқиқоти дар айни замон доиршуда ва маълумоти аввалия пешниҳод карда мешавад.

2. Агар мақсад аз таҳвили дониш ё тарбияи мутахассисон иборат бошад, бояд алоҳида, дар баробари маълумоти муфассал оид ба шумораи кормандон, ки бояд таълим гиранд, зикр карда шавад, то ин ки мушовирон ҳаҷми зарурии хизматрасонино арзёбӣ карда тавонанд.

3. Дар супориши техникӣ бояд хизматрасонӣ ва таҳқиқоти барои иҷрои супориш зарурӣ, ҳуҷҷатҳои ҷамъбастии пешбинишаванда номбар гардида, инчунин ӯҳдадорҳои ташкилоти харидор ва мушовирон ба таври дақиқ муайян карда шавад.

Моддаи 57. Таҳияи сметаи хароҷот

1. Ташкилоти харидор сметаи хароҷотро тартиб медиҳад, ки он хароҷоти барои иҷрои супоришҳо зарурро дар бар мегирад: вақти мушаххас, кӯмаки ташкилию техникӣ ва захираҳои моддию техникӣ.

2. Сметаи хароҷот аз се ҷағра иборат аст:

- пардохти музди хизматрасонӣ ё подош;
- хароҷоти ҷуброншаванда;
- хароҷоти кӯмаки моддию техникӣ.

Моддаи 58. Эълон оид ба хариди хизматрасонии машваратӣ

1. Барои гирифтани изҳори манфиатдорӣ аз мушовирони эҳтимолӣ ташкилоти харидор бояд номгӯи супоришҳои пешбинишавандаи машваратиро дар воситаҳои ахбори омма, Бюллетени хариди давлатӣ, ҳангоми баргузори тендери байналмилалӣ - дар воситаҳои байналмилалии ахбори омма чоп намояд.

2. Ташкилоти харидор барои аз мушовирон гирифтани гувоҳнома дар хусуси манфиатдории онҳо бо мақсади таҳияи рӯйхати мухтасари мушовирон мӯҳлат муайян мекунад, ки аз лаҳзаи нашри эълон дар воситаҳои ахбори омма набояд камтар аз 14 рӯз бошад.

Моддаи 59. Таҳияи рӯйхати мухтасари мушовирон

1. Ташкилоти харидор бояд рӯйхати мухтасари мушовиронро таҳия намояд, ки ба он мушовирони гувоҳномаи манфиатдории худро ирсолнамуда ва ҷавобгӯи талаботи тахассусӣ буда дохил карда шудаанд. Ба рӯйхати мухтасар бояд аз се то шаш мушовир дохил карда мешавад.

2. Агар ҳаҷми супориш хурд бошад ва дар кишвар теъдоди кофии ташкилоти соҳибхтисос (на камтар аз се ташкилот) мавҷуд бошад, ки нархҳои рақобатпазирро пешниҳод менамоянд ва агар рақобат бо иштироки мушовирони хориҷӣ натиҷаи дилхоҳ надиҳад, рӯйхати мухтасар метавонад танҳо аз ташкилотҳои ватанӣ ва дохилии машваратӣ тартиб дода шавад. Вале агар ташкилотҳои хориҷӣ манфиатдории худро изҳор намоянд, бояд онҳо ба инобат гирифта шаванд.

Моддаи 60. Даъватнома оид ба ирсоли пешниҳод

Даъватнома оид ба ирсоли пешниҳод бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- мактуб-даъватнома, ки нияти ташкилоти харидорро чиҳати бастанӣ қарордод барои иҷрои хизматрасонии машваратӣ, манбаи маблағгузорӣ, маълумоти муфассал дар хусуси ташкилоти харидор, инчунин сана, вақт ва суроғаро барои ирсоли пешниҳод дар бар мегирад;

- иттилоот барои мушовирон;
- супориши техникӣ;
- матни қарордоде, ки дар назар аст.

Моддаи 61. Иттилоот барои мушовирон

1. Иттилоот барои мушовирон бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- тавсифи муҳтасари супориш, шаклҳои намунавии пешниҳоди техникӣ ва молиявӣ;
- ному насаб ва суроғи кормандоне, ки ҳангоми зарурат намоёндагони мушовирон метавонанд барои тавзеҳот муроҷиат намоянд;
- тавсифи муфассали расмиёти маъмули интиҳоб, аз ҷумла: зикри меъёрҳои арзёбии техникӣ, тавсифи муфассали арзёбии молиявӣ, балли ҳадди ақали қобили қабул аз рӯи сифат ва маълумот дар бораи ошкоро кушодани пешниҳоди молиявӣ;
- масрафи вақти кории кормандони асосӣ, ки барои мушовирон лозим аст;
- мӯҳлати ниҳии ирсоли пешниҳод;
- баёния дар бораи он ки мушовир ва ҳар кадоме аз корхонаҳои фаръии он баъди бастанӣ қарордод барои хизматрасонӣ бинобар ихтилофи манфиатҳо тибқи моддаи 8 Қонуни мазкур ҳуқуқ надоранд дар расмиёти харид иштирок намоянд;
- тарзи ирсоли пешниҳод, аз ҷумла талаботи ирсол намудани пешниҳоди техникӣ ва молиявӣ дар лифофаҳои алоҳидаи мӯҳршуда;
- хоҳиш аз мушовирони даъватшуда чиҳати тасдиқи гирифтани даъватнома барои ирсоли пешниҳод ва иттилооти ташкилоти харидор дар хусуси он ки оё он пешниҳоди худро манзур медорад;
- баёния дар хусуси он ки дар давоми мӯҳлати эътибори пешниҳод мушовирон ҳуқуқ надоранд ба ҳайати асосии кормандон тағйирот ворид намоянд ва онҳо бояд меъёрҳо ва нархҳои умумии пешниҳодгардидаро риоя кунанд;
- санаи тахминие, ки мушовир ба иҷрои супориш шурӯъ менамояд;
- маълумоти муфассал дар бораи хизматрасонӣ, бино, таҷҳизот ва кормандоне, ки бояд аз тарафи ташкилоти харидор пешниҳод карда шаванд;
- тавсифи марҳилаҳои иҷрои супориш, агар зарур бошад, эҳтимолияти идомаи супориш;
- тартиби пешниҳоди дархост оид ба тавзеҳи иттилоот, ки дар даъватнома чиҳати ирсоли пешниҳод оварда шудааст;
- шартҳои бастанӣ қарордоди зерпудратӣ барои як қисми супориш.

2. Ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор метавонад ба иттилоот барои гурӯҳи муайяни мушовирон маълумоти иловагиро дохил намояд.

Моддаи 62. Ирсол ва кушодани пешниҳодҳо

1. Ташкилоти харидор санаи аниқ ва мӯҳлати ниҳииро барои ирсоли пешниҳод муқаррар менамояд, ки аз рӯзи фиристодани даъватнома барои ирсоли пешниҳод на камтар аз 4 ҳафта мебошад.

2. Дах рӯз пештар аз мӯҳлати ниҳии ирсоли пешниҳод мушовир метавонад аз ташкилоти харидор шарҳи маълумоти дар даъватнома барои ирсоли пешниҳод зикршударо талаб намояд. Ташкилоти харидор дар мӯҳлати на дертар аз 3 рӯзи қабл бояд ба ҷунин дархост ҷавоб гардонад ва нусаҳои ин шарҳро ба ҳамаи мушовирони дар рӯйхат дохилшуда фириштад. Ҳангоми зарурат ташкилоти харидор метавонад мӯҳлати ниҳии ирсоли пешниҳодро тамдид намояд.

3. Баъди ба охир расидани мӯҳлати ирсоли пешниҳод ислоҳ ба пешниҳоди техникӣ ва молиявӣ қабул карда намешавад. Пешниҳоди техникӣ ва молиявӣ бояд ҳамзамон дар лифофаҳои мӯҳршуда манзур гарданд.

4. Баъди ба охир расидани мӯҳлати ирсоли пешниҳод лифофаҳо бо пешниҳоди техникӣ аз тарафи комиссияи тендерӣ фавран кушода шуда, тамоми маълумоти асосӣ ба протоколи кушодани пешниҳод дохил карда мешавад.

5. Пешниҳоди молиявӣ ба воҳиди харид супорида мешавад, ки то лаҳзаи кушодан махфӣ дар шакли мӯҳршуда нигоҳ дошта мешавад.

6. Пешниҳоди баъди ба охир расидани мӯҳлати ниҳой гирифташуда кушода намешавад ва ба мушовир баргардонида мешавад.

Моддаи 63. Арзёбии пешниҳод

1. Арзёбии пешниҳод дар ду марҳила гузаронида мешавад; дар аввал пешниҳоди техникӣ бе дастрасии пешниҳоди молиявӣ ва баъд пешниҳоди молиявӣ.

2. Баъди арзёбии пешниҳоди техникӣ ташкилоти харидор мутобиқи моддаи 62 Қонуни мазкур пешниҳоди молиявиро, ки арзёбии он бояд тибқи муқаррароти даъватнома ҷиҳати ирсоли пешниҳод гузаронида шавад, ба таври ошкоро мекушояд.

Моддаи 64. Арзёбии сифат

1. Ташкилоти харидор пешниҳоди техникӣ мушовиронро тибқи меъёрҳои зерин арзёбӣ мекунад:

- таҷрибаи мушовир, ки барои иҷрои вазифа муҳим аст;

- сифати усулҳои пешниҳодшаванда;

- таҳассуси ҳайати асосии кормандони пешниҳодшаванда;

- таҳвили дониш;

- дараҷаи иштироки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар ҳайати асосии кормандон дохил карда шудаанд, дар иҷрои супоришҳо.

2. Ташкилоти харидор ҳар як пешниҳодро барои мутобиқат ба талаботи таҳассусӣ ва супориши техникӣ арзёбӣ мекунад. Пешниҳод дар ин марҳила ҳангоме рад карда мешавад, ки агар ба талаботи таҳассусӣ ва талаботи асосии супориши техникӣ мутобиқ набошад ва ё балли ҳадди ақалли қобили қабулро, ки дар даъватнома ҷиҳати ирсоли пешниҳод зикр ёфтааст, нагирифта бошад.

3. Баъди анҷоми арзёбии техникӣ ташкилоти харидор ҳисоботи арзёбиरो нисбат ба сифати пешниҳод таҳия менамояд.

Моддаи 65. Арзёбии арзиш

1. Аз рӯи натиҷаҳои арзёбии сифат ташкилоти харидор пешниҳоди молиявии нокушодаи мушовиронро, ки пешниҳодашон балли ҳадди ақалли қобили қабулро нагирифтааст ё ба талаботи таҳассусӣ, инчунин ба талаботи асосии супоришҳои техникӣ дар даъватнома ҷиҳати ирсоли пешниҳод зикр ёфта ҷавобгӯ намебошад, бармегардонад.

2. Ҳамзамон ташкилоти харидор ба мушовироне, ки пешниҳоди онҳо балли ҳадди ақалли қобили қабулро гирифтааст, огоҳинома фиристода, мӯҳлати (сана ва вақти) барои кушодани пешниҳоди молиявӣ муайянгардидаро, ки бояд аз рӯзи фиристодани огоҳинома на камтар аз як ҳафта ташкил диҳад, зикр менамояд.

3. Пешниҳоди молиявӣ тибқи мӯҳлат ва дар маҳалли муайянгардида, ки дар огоҳиномаи ташкилоти харидор зикр шудааст, бо иштироки намоёндагии мушовирон, ки ба маросими кушодани пешниҳод омадаанд, ба таври ошкоро кушода мешавад.

4. Ном ва суроғи мушовир, балли барои сифат бадастоварда ва нархи дархости тендерӣ бо овози баланд эълон карда шуда, ба протоколи кушодани пешниҳоди молиявӣ дохил карда мешавад. Нусхаи протокол фавран ба мақомоти ваколатдор ирсол мегардад.

5. Ташкилоти харидор тафтиши пешниҳоди молиявиро вобаста ба мукамалӣ ва ҷой надоштани ғалати арифметикӣ анҷом медиҳад, инчунин бо мақсади муқоисаи пешниҳодот арзиши онҳо ба асъори ягона, ки дар даъватнома ҷиҳати ирсоли пешниҳод зикр гардидааст, гузаронида мешавад.

Моддаи 66. Арзёбии муштаракӣ сифат ва арзиш

1. Бо мақсади ба даст овардани балли умумӣ ташкилоти харидор баллҳои аз ҷониби мушовирон барои арзёбии техникӣ ва арзёбии молиявӣ бадастовардари бо назардошти аҳамияти ҳар як пешниҳоди дар даъватнома ҷиҳати ирсоли пешниҳод зикргардида ҷамъ менамояд.

2. Мушовире, ки балли бештарро соҳиб гардидааст, барои гуфтушунид даъват карда мешавад.

Моддаи 67. Гуфтушунид ва бастанӣ шартнома

1. Дар давоми 3 рӯзи тақвими баъди ба охир расидани чараёни арзёбӣ ташкилоти харидор мушовиреро, ки балли бештарро соҳиб шудааст, барои гуфтушунид чиҳати бастанӣ шартнома даъват менамояд.

2. Дар чараёни гуфтушунид супоришҳои техникӣ, методика, ҳайати кормандон, захираҳои моддию техникӣ, ки аз тарафи ташкилоти харидор фароҳам оварда мешаванд ва шартҳои махсуси шартнома баррасӣ мегарданд. Нархи пешниҳодшаванда, инчунин хароҷоти пардохтшаванда мавриди баррасӣ қарор намегиранд.

3. Баррасиҳо набояд боиси моҳиятан тағйир додани шакли ибтидоии супоришҳои техникӣ ва шартҳои шартнома гарданд ва ин набояд ба сифати хизматрасонӣ, арзиш ва мўҳтавои арзёбии ибтидоӣ таъсир расонад. Шакли ниҳоии супориши техникӣ ва методикаи мувофиқагардида ба "Тавсифи хизматрасонӣ", ки ҷузъи шартнома мебошад, дохил карда мешавад.

4. Дар чараёни гуфтушунид то ба охир расидани мўҳлати амали пешниҳод ташкилоти харидор метавонад аз мушовир хоҳиш кунад, ки ин мўҳлатро барои давраи мушаххас тамдид намояд. Мушовире, ки ба тамдиди мўҳлати амали пешниҳоди худ розигӣ медиҳад, дар мувофиқа бо ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад ҳайати асосии кормандонро бо кормандони аз чиҳати таҳассусӣ баробар иваз намояд.

5. Агар ивази кормандон, ки ба сифати ҳайати асосӣ пешниҳод гардидаанд, вобаста ба таҷриба ва таҳассус мутобиқ набошанд, мушовир метавонад аз тарафи ташкилоти харидор дар мувофиқа бо Мақомоти ваколатдор аз иҷрои ваколат маҳрум гардад ва ҳуди чараёни интиҳоб бояд бо ҷалби мушовир, ки тибқи рейтинг мавқеи дуюмро ишғол менамояд, давом дода шавад ё интиҳоби тақрорӣ мушовирон гузаронида мешавад.

6. Агар дар чараёни гуфтушунид тарафҳо дар хусуси бастанӣ шартнома ба созиш наоянд, ташкилоти харидор дар мувофиқа бо Мақомоти ваколатдор чунин гуфтушунидро қатъ менамояд ва ба гуфтушунид мушовиреро, ки тибқи рейтинг мавқеи минбаъдаро ишғол менамояд, даъват мекунад ё интиҳоби тақрорӣ мушовиронро мегузаронад.

7. Бастанӣ шартнома баъди муваффақона анҷом ёфтани гуфтушунид ба зиммаи мушовир вогузошта шуда, ташкилоти харидор бояд фавран дигар иштирокчиёро дар хусуси он ки пешниҳоди онҳо ҳамчун пешниҳоди ғолиб интиҳоб нашудаанд, огоҳ намояд.

Моддаи 68. Интиҳоб аз рӯи сифат

1. Интиҳоб аз рӯи сифат ҳангоми зарурати иҷрои супоришҳои зерин истифода карда мешавад:

- супоришҳои мураккаб ё маҳдуд ихтисос, ки барои онҳо таҳияи супоришҳои техникӣ дақиқ ё муайянсозии аниқи хароҷоти захираҳои моддию техникӣ, ки аз мушовирон талаб карда мешавад, душвор аст;

- супоришҳое, ки метавонанд аз нуқтаи назари фаъолияти минбаъда дорои натиҷаҳои муҳим бошанд ва мақсади онҳо аз ҷалби коршиносони соҳибихтисос иборат аст;

- супоришҳое, ки метавонанд бо роҳҳои гуногун иҷро карда шаванд ва ин муқоиса пешниҳодро имконнопазир мегардонад.

2. Дар доираи интиҳоб аз рӯи сифат дар даъватнома чиҳати ирсоли пешниҳод ташкилоти харидор аз мушовирон метавонад танҳо пешниҳоди техникӣ (бе пешниҳоди молиявӣ) ё ҳамзамон пешниҳоди техникӣ ва молиявиро, вале дар лифофаҳои алоҳида талаб намояд.

3. Дар даъватнома чиҳати ирсоли пешниҳод буҷети тахминӣ зикр карда намешавад, вале масрафи хароҷоти вақти корӣ барои ҳайати асосии кормандон, бо тавзеҳи он ки ин иттилоот танҳо ба сифати раҳнамо оварда мешавад, мушовирон ҳуқуқ доранд ҳисобҳои шахсии худро оид ба масрафи вақти корӣ пешниҳод намоянд.

4. Агар танҳо пешниҳоди техникӣ талаб карда шавад, арзёбии пешниҳоди техникӣ мутобиқи моддаи 63 Қонуни мазкур анҷом дода шуда, ташкилоти харидор аз мушовире, ки пешниҳоди техникӣ ӯ дорои балли бештар мебошад, ирсоли пешниҳоди муфассали молиявиро хоҳиш менамояд ва сипас ташкилоти харидор ва мушовир оид ба пешниҳоди молиявӣ ва қарордод гуфтушунид доир менамоянд.

5. Ҳангоми дархост чиҳати ирсол доштани пешниҳоди техникӣ ва молиявӣ арзёбии пешниҳоди техникӣ мутобиқи моддаи 62 Қонуни мазкур амалӣ мегардад.

6. Агар дар чараёни гуфтушунид тарафҳо дар хусуси бастанӣ шартнома ба мувофиқа наоянд, муқаррароти қисми 5 моддаи 65 Қонуни мазкур татбиқ карда мешавад.

Моддаи 69. Интиҳоб дар шароити буҷети муқарраргардида

1. Усули интихоб дар шароити бучети муқарраргардида ҳангоме истифода карда мешавад, ки супориш аниқ муайян шудааст ва бучети муқарраргардида вучуд дорад.

2. Дар даъватнома барои ирсоли пешниҳод бучети вазифаҳо зикр ёфта, барои мушовирон тавсия дода мешавад, ки пешниҳоди техникӣ ва молиявиро дар доираи бучет дар лифофаҳои алоҳида таъмин намоянд. Супориши техникӣ бояд мулоҳизакорона анҷом дода шавад ва кофӣ будани бучет барои иҷрои супоришҳо кафолат диҳад.

3. Арзёбии тамоми пешниҳоди техникӣ аз рӯи методикаи "арзёбии сифат" мутобиқи моддаи 62 Қонуни мазкур амалӣ мегардад. Баъдан пешниҳоди молиявӣ кушода шуда, он пешниҳоде, ки аз доираи бучети мазкур зиёд аст, баргардонида мешавад.

4. Барои гузаронидани гуфтушунидҳо аз рӯи қарордод он мушовире даъват карда мешавад, ки пешниҳоди техникӣ ӯ балли аз ҳама зиёд гирифтааст.

Моддаи 70. Интихоб аз рӯи нархи пасттарин

1. Усули интихоб аз рӯи нархи пасттарин ҳангоми интихоби мушовирон бо маблағи аз ду ҳазору панҷсад нишондиҳанда барои ҳисобҳо поёнтар барои супоришҳои намунавӣ ва стандартӣ истифода карда мешавад, агар таҷриба ва меъёрҳои муқарраршуда мавҷуд бошад. Ташкилоти харидор балли ҳадди ақалли қобили қабулро аз рӯи пешниҳоди техникӣ муайян мекунад ва онро дар даъватнома барои ирсоли пешниҳод зикр менамояд (*Қонуни ҚТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Пешниҳод дар ду лифофа аз мушовироне талаб карда мешавад, ки ба рӯйхати мухтасар ворид гардидаанд. Дар аввал ҳамаи пешниҳоди техникӣ кушодашуда, арзёбӣ карда мешаванд. Пешниҳодоти техникӣ, ки балли ҳадди ақалро соҳиб нагаштааст, қабул карда намешавад. Баъдан пешниҳоди молиявӣ боқимонда ба таври ошкоро кушода мешавад.

3. Ба гуфтушунид оид ба шартнома мушовире, ки тибқи пешниҳоди техникӣ балли аз ҳадди ақалли бештарро гирифта, оид ба пешниҳоди молиявӣ нархи камтар гузоштааст, даъват карда мешавад.

Моддаи 71. Интихоб дар асоси таҳассуси мушовирон

Усули мазкур барои супоришҳои на он қадар калоне, ки барои онҳо зарурати таҳия ва арзёбии пешниҳоди озмунӣ ба амал намеояд, истифода карда мешавад. Дар ин ҳолатҳо ташкилоти харидор супориши техникиро таҳия намуда, изҳори манфиатдорӣ ва маълумотро дар бораи таҷрибаи кории мушовир ва таҳассуси ӯ, ки барои иҷрои супоришҳо муҳиманд, талаб менамояд. Сипас расмиёти интихоб тибқи рӯйхати мухтасар, ки аз он ташкилоти дорои таҳассуси нисбатан мувофиқ ва тавсияҳои беҳтарин интихоб карда мешавад, баргузор мегардад. Ба ташкилоти интихобгардида тавсия дода мешавад, ки пешниҳоди техникӣ молиявиро ирсол намояд ва баъдан ба гуфтушунидҳо аз рӯи қарордод шурӯъ намояд.

Моддаи 72. Усули харид аз як манбаъ

1. Бо сабаби он ки усули харид аз як манбаъ афзалиятҳои рақобатро нисбати сифат ва арзиш таъмин наменамояд, инчунин шаффоф намебошад, бинобар ин метавонад ба истифодаи амалияи номақбул мусоидат намояд, истифодаи он танҳо дар ҳолатҳои истисноии зерин иҷозат дода мешавад:

- иҷрои супоришҳое, ки идомаи бевоситаи корҳои пештараи аз ҷониби ҳамон ташкилот гузаронидашуда аст;

- зарурати интихоб намудан дар мӯҳлатҳои қўтоҳтарин (ҳангоми иҷрои корҳо дар ҳолатҳои фавқуллоддаи вобаста ба таҳдид ба амнияти миллӣ, рафъи офатҳои табиӣ, захролудшавии маҳал ва ғайра);

- ҳангоме ки танҳо як ташкилот дорои дараҷаи таҳассусӣ ё таҷрибаи зарурӣ буда, он барои супориши мушаххас арзиши истисноӣ дорад.

2. Ҳангоми таъмини муттасилӣ (сархати якуми қисми 1 моддаи мазкур) бояд муносибати техникӣ, таҷрибаи андӯхта ва масъулияти касбии мушовир барои иҷрои корҳои худ, бо шартҳои иҷрои қаноатбахши супориши аввал ба инобат гирифта шавад. Дар чунин ҳолатҳо ташкилоти харидор дар аввал аз мушовирони интихобгардида хоҳиш менамояд, ки супориши техникӣ ва молиявиро дар асоси супориши техникӣ аз тарафи ташкилоти харидор таҳиягардида тайёр намояд ва баъдан ин пешниҳодот дар гуфтушунидҳо баррасӣ карда мешаванд.

3. Агар қарордод оид ба супориши аввал дар асоси озмун дода нашуда ва ё бо шартҳои вобаста ба маблағгузорӣ ва ё харид тибқи пудрати эҳтиёҷотӣ супорида шуда бошад ва ё агар супорише, ки идомаи кори пештара аст, аз рӯи арзиш аз он зиёдтар бошад, расмиёти муқаррарии озмуни харид истифода карда

шуда, зимнан мушовире, ки кори авваларо ичро намудааст, аз баррасӣ хориҷ намегардад ва метавонад дар озмун дар асосҳои умумӣ иштирок кунад.

Моддаи 73. Интиҳоби мушовирони инфиродӣ

1. Мушовирони инфиродӣ барои иҷрои супоришҳо ҷалб карда мешаванд, агар:

- барои кири гурӯҳи мутахассисон зарурат набошад;
- барои кӯмаки иловагии касбӣ аз хориҷ зарурат набошад;
- таҷриба ва таҳассуси шахси алоҳида талаботи муҳимтарин бошад.

2. Ташкилоти харидор ду ҳафта пеш аз мӯҳлати пешниҳоди изҳори манфиатдорӣ дар воситаҳои ахбори омма ва ё дар Бюллетени хариди давлатӣ, инчунин ҳангоми зарурат дар воситаҳои ахбори оммаи байналмилалӣ барои мушовирони инфиродӣ оид ба иҷрои супоришҳо даъватнома интишор менамояд.

3. Ба мушовироне, ки бо усули рӯйхати мухтасар интиҳоб гардидаанд, даъватномае ирсол мешавад, ки намунаи баёни тарҷимаи ҳол (минбаъд - хулоса (резюме) номида мешавад), намунаи шакли ифодаи нархи хизматрасонӣ, инчунин меъёрҳои нархгузорӣ, супориши техникӣ ва намунаи қарордоди истифодашавандаро дар бар мегирад. Инчунин дар даъватнома меъёрҳои арзёбии таҳассус ва таҷрибаи мушовир дар асоси хулоса (резюме) ва муносибат ба талаботи супоришҳои техникӣ ва мӯҳлати ниҳии изҳори манфиатдорӣ инъикос мегардад.

4. Агар маблағи супориш зиёд буда, он метавонад аз нуқтаи назари фаъолияти минбаъда оқибатҳои ҷиддӣ дошта бошад, дар даъватнома хоҳиш карда мешавад, ки изҳори манфиатдорӣ дар шакли хулоса (резюме), ки он ҳангоми арзёбии мутобиқи меъёрҳои дар қисми 6 моддаи мазкур зикршуда муқоиса карда мешавад, ирсол гардад.

5. Изҳори манфиатдорӣ метавонад тариқи факс, почтаи электронӣ ё муқаррарӣ ирсол гардад.

6. Интиҳоби мушовирони инфиродӣ бо назардошти чиҳати иҷрои вазифаи мушаххас қобили қабул будани таҳассуси онҳо анҷом дода мешаванд. Мушовирон бо усули қиёси таҳассуси ҳадди ақал се номзад аз байни онҳое, ки ба иҷрои супориш манфиатдоранд, ва ё аз байни онҳое, ки ташкилоти харидор мустақиман ба вай муроҷиат кардааст, интиҳоб мегарданд. Имкониятҳои онҳо дар асоси маълумоти гирифта, таҷрибаи андӯхта ва донишдони шароити маҳал (забон ва фарҳанги маҳаллӣ, системаи маъмури ва сохтори мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ) арзёбӣ мегарданд.

7. Номзаде, ки балли бештар гирифтааст, ҳангоми арзёбии хулоса (резюме) чиҳати бастанӣ қарордод ба гуфтушунӣ даъват карда мешавад. Гуфтушунӣ оид ба қарордод метавонад тариқи телефон ё почтаи электронӣ амалӣ гардад. Ҳангоми таъхир кардан ва кашол додани гуфтушунӣ аз ҷониби мушовир, инчунин ҳангоми ба даст наомадани созиш оид ба қарордод ташкилоти харидор чиҳати қатъ ё оғоз кардани гуфтушунӣ бо номзади навбатӣ вобаста ба миқдори балли номзад мутобиқи қисми 6 моддаи 67 ҳуқуқи худро нигоҳ медорад. Ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад бо номзад қабл аз кири кардани ӯ низ гуфтушунӣ доир намояд.

8. Ба сифати мушовирони инфиродӣ кормандони доимӣ ё муваққати ташкилотҳои машваратиро низ ҷалб намудан мумкин аст. Дар чунин ҳолат нисбати ҳуди ташкилотҳо муқаррарот дар бораи ихтилофи манфиатҳо, ки дар моддаи 8 Қонуни мазкур зикр гардидааст, татбиқ карда мешавад.

9. Ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор мушовирони инфиродиро метавонад бе озмун (бо усули интиҳоб аз як манбаъ) танҳо дар чунин ҳолатҳо интиҳоб намояд:

- агар супориш идомаи кори пештара маҳсуб ёбад, ки мушовир иҷро кардааст ва барои ҳамин кор ӯ дар асоси озмун кири гардидааст;

- агар муддати иҷрои супориш камтар аз 3 моҳро ташкил диҳад;

- агар вазъият бинобар сабаби мавҷуд будани ҳолати рафънопазир (форс - мажор) хусусияти фавқуллода дошта бошад;

- агар шахси воқеӣ ягона мушовири дорои таҳассус ва таҷриба барои иҷрои супориши мазкур бошад.

БОБИ 6. ҚАРОРДОД ОИД БА ХАРИДИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 74. Қарордод оид ба хариди давлатӣ

1. Қарордодҳо оид ба хариди давлатӣ аз рӯи натиҷаҳои озмуни харид бо риояи талаботи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи тартиби хариди давлатӣ баста мешаванд.

2. Қарордодҳо оид ба хариди давлатӣ дар шакли хаттӣ баста мешаванд. Қарордод оид ба хариди давлатӣ аз лаҳзаи аз ҷониби тарафҳо ба имзо расонидани он эътибор пайдо мекунад.

3. Огоҳинома дар хусуси бастанӣ қарордод оид ба хариди давлатӣ бо зикри ном ва суроғи молрасон (пудратчӣ), ки бо ӯ қарордод баста шудааст ва нархҳои қарордод дар мӯҳлати се рӯзи ба имзо расидани он ба маълумоти ҳамаи молрасонҳо (пудратчиён), ки дар расмиёти хариди давлатӣ иштирок намудаанд, расонида мешавад.

4. Ташкилоти харидор дар мӯҳлати се рӯзи бастанӣ қарордод оид ба хариди давлатӣ ба мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ ҳисобот оид ба расмиёти хариди давлатӣ тибқи моддаи 46 Қонуни мазкур пешниҳод менамояд. Ҳангоми хариди мол, кор ва хизматрасоние, ки арзиши онҳо аз ҳадди камтарини маблағи харид пасттар мебошад, ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи хароҷоти ташкилоти харидор оид ба харид (супоришномаҳои пулӣ, созишномаҳои меҳнатӣ, санадҳо дар хусуси харид ва ғ.) дар ташкилоти харидор нигоҳ дошта шуда, бо талаби мақоми ваколатдор оид ба хариди давлатӣ ба он пешниҳод мегардад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

Моддаи 75. Таъмини кафолати иҷрои қарордод

1. Ташкилоти харидор метавонад аз молрасон (пудратчӣ) таъмини кафолати иҷрои қарордоди харидро талаб намояд.

2. Таъмини кафолати иҷрои қарордоди харид мутобиқи қонунгузори амалкунанда метавонад дар шакли депозитҳо, вомбаргҳои хазинадорӣ, замонатҳои бонкӣ, қоғазҳои қимматноки аз тарафи Бонки миллии Тоҷикистон баровардашуда ё таъмингардида, дар шакли саҳмияҳои барои муомилаҳо қобили қабул, сертификатҳои депозитии ба пешниҳодкунанда, векселҳо, кафолатҳо ва таъмини замонати аз тарафи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ додашуда пешкаш гардад.

3. Андозаи кафолати иҷрои қарордоди харид наметавонад аз 10 фоизи арзиши қарордод зиёд бошад.

Моддаи 76. Манъи тағйир додани қарордоди харид

1. Баъди аз ҷониби тарафҳо имзо намудани қарордоди харид ба он ворид намудани дигар шартҳо манъ аст, агар онҳо боиси тағйири мӯҳтавои дархости тендерӣ гарданд.

2. Тағйирот ва иловаҳои ба қарордоди харид вориднамудаи тарафҳо, ки хилофи муқаррароти қисми 1 моддаи мазкур мебошанд, безътибор дониста мешаванд.

3. Мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ метавонад нисбат ба тағйироту иловаҳои ба қарордоди харид аз ҷониби тарафҳо воридгардида тибқи тартиби судӣ даъво пешниҳод намояд.

Моддаи 77. Бекор кардани қарордоди харид

1. Ташкилоти харидор дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор оид ба хариди давлатӣ ҳуқуқ дорад ҳангоми тағйирёбии ҷиддии ҳолатҳо, ки тарафҳо зимни бастанӣ қарордоди харид дар назар доштанд ва тағйироте, ки пешбиниашон дар лаҳзаи бастанӣ қарордоди харид имконнопазир буд ва ҳамзамон агар иҷрои қарордод метавонад хилофи манфиатҳои давлат бошад, бо тартиби яктарафа қарордоди басташударо бекор кунад.

2. Ташкилоти харидор ҳуқуқ дорад қарордоди харидро дар давоми як моҳи фарорасии ҳолатҳои пешбиниамудаи қисми 1 моддаи мазкур, ки ба ӯ маълум гардидааст, бекор намояд.

3. Агар қарордод тибқи ҳолатҳои пешбиниамудаи қисми 1 моддаи мазкур бекор карда шавад, барқарор намудани ҳуқуқҳои тарафҳо аз рӯи принципи барқароркунии (реститутсия) дутарафа ва ҷуброни зиёни расонидашуда анҷом дода мешавад.

Моддаи 78. Шикоят оид ба қарордоди харид

1. Ҳангоми ба вуҷуд омадани баҳсҳо ва ихтилофи назар оид ба иҷрои қарордоди басташудаи харид ва пешниҳоди норозигӣ тарафҳо вазифадоранд чихати ҳалли онҳо расмиёти дар поён муайянгардидаро риоя намоянд.

2. Тарафе, ки эътирози тарафи дигарро қабул намудааст, вазифадор аст онро баррасӣ намуда, ҷавобро дар давоми понздаҳ рӯзи пешниҳоди эътироз дар шакли хаттӣ ирсол намояд.

3. Ҳангоми рад намудани эътироз ё дар давоми мӯҳлати пешбиниамудаи қисми 2 моддаи мазкур пешниҳод накардани ҷавоб, тарафи манфиатдор ҳуқуқ дорад ба суд муроҷиат намояд.

БОБИ 7. ТАРТИБИ ПЕШНИҲОДИ ШИКОЯТ

Моддаи 79. Ҳуқуқ ба шикоят

1. Иштирокчиёни расмиёти хариди давлатӣ ҳуқуқ доранд то бастанӣ қарордоди харид ба ташкилоти харидор ва (ё) мақоми ваколатдор шикоят пешниҳод намоянд. Бастанӣ қарордоди харид ҳуқуқи минбаъд ба мақоми ваколатдор пешниҳод намудани шикоятро маҳдуд намесозад (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Бо назардошти қисми 3 моддаи мазкур иштирокчиёни расмиёти харид метавонанд нисбат ба ҳар гуна қарори дигари ташкилоти харидор ба ташкилоти харидор ё ба мақомоти ваколатдор эътироз пешниҳод намоянд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

3. Мақсадҳои зерин наметавонанд мавзӯи эътироз бошанд:

- интихоби усули харид;
- интихоби расмиёти хостагирии пешниҳоди озмунӣ мутобиқи талаботи Боби 5 Қонуни мазкур (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*);
- фароҳамовари имтиёзҳо ба молрасонҳои (пудратчиёни) дохилӣ мутобиқи моддаи 18 Қонуни мазкур;
- қарори ташкилоти харидор, ки мутобиқи моддаи 42 Қонуни мазкур қабул шудааст.

4. Молрасон (пудратчӣ) ё ҳар як иштирокчиёни расмиёти харид, ки манфиатхоҷаш риоя нагардидаанд ё дар натиҷаи шикоят наметавонанд вайрон карда шаванд, ҳуқуқ дорад дар расмиёти арзи шикоят иштирок намояд. Молрасоне (пудратчӣ), ки дар чунин расмиёт иштирок накардааст, минбаъд тибқи тартиби қисми 1 моддаи мазкур аз ҳуқуқи пешниҳоди чунин шикоят маҳрум мегардад.

Моддаи 80. Расмиёти баррасии шикоят дар ташкилоти харидор

1. То вақти бастанӣ қарордод молрасон (пудратчӣ) ба ташкилоти харидор ба таври хаттӣ, бо зикри сабабҳои супоридани он ҳуқуқ дорад шикоят пешниҳод намояд (*Қонуни ҶТ аз 16.04.2012 № 815*).

2. Ташкилоти харидор шикоятро дар давоми 3 рӯзи пешниҳоди он баррасӣ менамояд ва дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор ба ҳамин мӯҳлат расмиёти харид боздошта мешавад.

3. Аз рӯи натиҷаҳои баррасии шикоятҳо ташкилоти харидор қарори хаттӣ интишор намуда, матлабҳои зеринро зикр мекунад:

- сабабҳои асосноки қабули қарор;
- чораҳое, ки ҳангоми пурра ё қисман қонегардонии шикоят ба қонегардонидани талаботи баёнгардида равона гардидаанд.

4. Ҳангоми дар мӯҳлати муқаррарнамудаи қисми 2 моддаи мазкур интишор нагардидани қарори ташкилоти харидор ё қонегардонидани молрасон (пудратчӣ) аз қарори қабулшуда ӯ ҳуқуқ дорад ба мақомоти ваколатдор ва ё суд мутобиқи моддаҳои 79 ё 80 Қонуни мазкур шикоят пешниҳод намояд. Аз лаҳзаи пешниҳоди чунин шикоят баррасии баҳс таҳти салоҳияти ташкилоти харидор қарор намегирад.

5. Қарори ташкилоти харидор ниҳой ҳисобида мешавад, агар мутобиқи моддаҳои 80 ё 81 Қонуни мазкур муҳокима оғоз нагардида бошад.

Моддаи 81. Расмиёти баррасии шикоят дар мақомоти ваколатдор

1. Ҳангоми рад кардани шикояти молрасон (пудратчӣ) Мақомоти ваколатдор ҳуқуқ дорад як ё якчанд воситаҳои зерини ҷимояи ҳуқуқиро фароҳам орад:

- иҷрои амалиёти ғайриқонунии ташкилоти харидор ё қабули қарорҳои ғайриқонунӣ ё истифодаи расмиёти ғайриқонуниро манъ намояд;
- қарори ғайриқонунии ташкилоти харидорро, ки шартҳои расмиёти озмуни харидро вайрон мекунад, пурра ё қисман бекор намояд;
- дар бораи қатъи расмиёти харид қарор барорад.

2. Мақомоти ваколатдор ташкилоти харидорро фавран дар хусуси қабули шикоят огоҳ менамояд.

3. Ҳангоми ворид гардидани шикоят мақомоти ваколатдор расмиёти харидро то 10 рӯз бозмедорад ва дар ин муддат аз рӯи шикоят қарори асосноки хаттӣ интишор менамояд. Қарор инҳоро дар бар мегирад:

- сабабҳои асосноки қабули қарор;
- чораҳое, ки ҳангоми пурра ё қисман қонегардонии шикоят ба қонегардонии талаботи баёншуда равона гардидаанд.

4. Қарор оид ба шикоят барои иҷро аз ҷониби ташкилоти харидор ҳангоме ҳатмӣ ва ниҳой ҳисобида мешавад, ки агар нисбати он мутобиқи моддаи 80 Қонуни мазкур тибқи тартиби судӣ шикоят пешниҳод нашуда бошад.

5. Шикоятро мақомоти ваколатдор баъди гузашти мӯҳлати пешниҳоди он ва бастанӣ қарордод баррасӣ наменамояд.

Моддаи 82. Шикоят аз тариқи суд

1. Нисбати баҳсҳо байни молрасонҳо (пудратчиён) ва ташкилоти харидор, ки ҳангоми анҷом додани расмиёти харид ба миён омадааст, инчунин қарори ташкилоти харидор ва мақомоти ваколатдор, ки мутобиқи моддаҳои 78, 79 Қонуни мазкур қабул гардидааст, тибқи тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба суд шикоят пешниҳод мегардад.

2. Муқаррароти моддаи мазкур наметавонад ҳамчун маҳдудсозии ҳуқуқи молрасонҳо (пудратчиён) ҷиҳати муроҷиат ба суд бе ҳалли пешакии ихтилофи назар мутобиқи Қонуни мазкур баррасӣ гардад.

БОБИ 8. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 83. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 84. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хариди давлатии молу маҳсулот ва қору хизматрасониҳо"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12 декабри соли 1997 "[Дар бораи хариди давлатии молу маҳсулот ва қору хизматрасониҳо](#)" (Аҳбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1997, № 23 , 24, моддаи 344) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 85. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов

аз 3 мартӣ соли 2006 № 168

ш. Душанбе